

Fark Yaratanlar: Kadın Balıkçılar

Yeni Su Ürünleri Kanunu

Yeni Yıl, Yeni Kanun, Yeni Umutlar



SÜR-KOOP 'Kadın Balıkçı Komisyonu' Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerinden gelen temsilcilerle; çalışma konularını Tarım ve Orman Bakanlığı Su Ürünleri Genel Müdürlüğü ile değerlendirmek ve Fark Yaratan Kadınlar Eğitimine katılmak üzere Ankara'da buluştu... [Sayfa 4>](#)



TBMM Genel Kurulu'nda; Su Ürünleri Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, kabul edilerek yasalaştı. Yeni kanunu, ilk olarak yaşadığı avcılık ile mücadelede sonuç odaklı bir adım olarak değerlendirebiliriz. [Ayşegül TAŞDEMİR Sayfa 5>](#)



Değerli Balıkçı Dostlar, Yeni bir kanun ile yeni bir yılın başındayız. Genellikle yeni olan şeylerden endişe duyulur. Ama bu sefer umutlarımıza yenilerini eklemek için yeni imkanlar yakalamış bulunmaktayız. [Erhan EKMEK Sayfa 2>](#)



OCAK 2020
Yıl:6 Sayı:16

SÜR-KOOP HABER

balıkçının gazetesi

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ

www.sur.coop | Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Yayın Organı | Ücretsizdir

Kalkan Balığı Kotasında En Büyük Pay Türkiye'ye

Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli, Karadeniz'de aşırı avcılık nedeniyle stokları azalan kalkan balığıyla ilgili avcılıkta kota uygulamasına geçileceğini belirtti. "Bu kapsamda Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu tarafından Karadeniz'deki toplam avlanabilir kalkan balığı miktarı 857 ton olarak belirlendi ve bu miktar Karadeniz'e kıyısı olan ülkelere bölüştürüldü. Burada en büyük payı 497 ton ile Türkiye aldı." dedi.

Bakan Pakdemirli, Türkiye ve dünya-da denizlere olan ilginin her geçen gün arttığını ve değerli bir hayvansal protein kaynağı olan balık stoklarından daha fazla pay elde etmek için ülkelerin birbiriyle yarışa girdiğini söyledi.

Bu mücadelelerden birinin geçen hafta Karadeniz'de kalkan balığı kota paylaşımında aşandığını ifade eden Pakdemirli, şunları kaydetti:

"Türkiye'nin de üyesi bulunduğu Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu (GFCM) geçen hafta Atina'da bir toplantı yaptı. Toplantıda, Karadeniz'deki kalkan balığı stoklarının aşırı avcılığa



Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Tarım ve Orman Bakanı

maruz kalması nedeniyle, türün korunması ve stoklarının iyileştirilmesi amacıyla bir takım düzenlemeler getirildi. Bu kapsamda Karadeniz'deki toplam avlanabilir kalkan balığı miktarı 857 ton olarak hesaplandı ve avcılığın kotayla yönetilmesine karar verildi.

Belirlenen bu miktar da Karadeniz'e kıyısı olan ülkelere bölüştürüldü. Ülkemizin yoğun müzakereleri sonucunda en büyük pay yüzde 58 (497 ton) ile Türkiye'nin oldu. Bu kota, 2020 yılından itibaren üç yıl boyunca uygulanacak. Alınan bu kotanın, ülkemiz ve Karadeniz'de avcılık yapan balıkçılarımıza hayırlı olmasını diliyorum."

2020 Yılından Beklentilerimiz

Bir yılın sona ermesi, yeni bir yılın başlangıcıdır. Aynı zamanda bünyesinde yeni umutları taşır, temsil eder. 2019 yılı da kooperatif ortaklarımızın; çok zorlu şartlar altında verdikleri mücadelenin, emeğin ve umutlu beklentilerinin karşılığını alamadığı bir yıl oldu.

Bunun çeşitli nedenleri; iklim değişiklikleri, deniz suyu sıcaklığının istenilen seviyede olmaması, balık boylarının ufak olması ve istenilen ekonomik boya ulaşamamış olması, balıkçılarımızın çoğunun yüzünü güldürmemiştir.

Türkiye, üç tarafı denizlerle çevrili bir ülke olarak, gölleri, barajları, akarsuları ve kaynak suları ile su ürünleri potansiyeli olarak avlanan tür çeşitliliği ve miktarı bakımından bulunduğu coğrafi bölgede şanslı bir ülkedir.

Ve ilk defa yetiştiricilik, avcılığın önüne geçmiştir.

Her ne kadar avcılık büyüklüğüne ulaşmış olduğumuzu söylesek de stoklara uygun avlanma planları yapabilirsek, yakaladığımız balık boylarına dikkat ederek, küçük balık yakalamamaya çalışırsak, her balığa bir defa yumurta bırakmasına izin verebilirsek, önümüze çıkan her balığı yakalama hırslarımızı yenebilirsek, küçük balıkların kendisini koruyacağı ve ekonomik boya geleceği alanları ko-



Ramazan ÖZKAYA
SÜR-KOOP Genel Başkanı

ruyabilirsek; eski bol bereketli balıkları denizlerimizi görmesek bile bugün koruyabiliriz diye düşünüyorum.

Hem balık miktarının azaldığını hem de balık boylarının küçüldüğünü görüyor olmamıza rağmen, hala derinlik yasağını tartışmaya açıyorsa bindiğimiz dalı kesiyoruz demektir.

Sağlıklı beslenmek için ihtiyaç duyulan gıdaların en başında bulunan balık tüketiminde dünyanın ve AB ülkelerinin çok gerisindeyiz. [Sayfa » 2](#)

'Tebliğ Çalıştayı' Düzenledi

Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği'nce (SÜR-KOOP); 2-5 Aralık 2019 tarihleri arasında 5/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ Çalıştayı Antalya Belek'te gerçekleşti.



Üç gün süren, '5/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ Çalıştayı'nda; Tarım ve Orman Bakanlığı Su Ürünleri Genel Müdürü Dr. Mustafa Altuğ ATALAY, Avcılık ve Kontrol Daire Başkanı Melih ER, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı, Hayvancılık Genel Müdürü Gönen VURANA, Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Genel

Başkanı Ali GÜNEY, Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği Genel Başkanı Faruk COŞKUN, Sür-Koop Bilimsel Tavsiye Komitesi Koordinatörü, Prof.Dr. Vahdet ÜNAL, Prof. Dr. Zafer TOSUNOĞLU, Prof. Dr. Firdes Saadet KARAKULAK, Prof. Dr. Ertuğ DÜZGÜNEŞ, Sür-Koop Bölge Birlik Başkanları, kooperatif ortakları, Kadın Balıkçı Komisyonu temsilcileri yer aldılar. [Sayfa » 6](#)

www.surkoopkutuphane.org

"Kooperatifler Yeni Bir Dünya Kurar"

SÜR-KOOP E-KÜTÜPHANE

Bir Tıkla Ulaş!

Pesca Turismo (Balıkçılık Turizmi) -II- Ortaya Çıkışı, Yasal Düzenleme ve Uygulamalar

Prof. Dr. Vahdet ÜNAL, pescaturismo'nun sosyo-ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel katkıları konusunda önceki sayımızdaki vermiş olduğu bilgilerden sonra, bu sayımızda da; pescaturismo'nun ortaya çıkışıyla kooperatifler, balıkçı aileleri ve balıkçılık sektörü için alternatif bir gelir kaynağı oluşturması, İtalya, Yunanistan, Fransa, Korsika örnekleri ve yasal düzenlemeler ile Türkiye'de pescaturismo girişimleri hakkında detaylı bilgi aktarıyor.

[Ayın Dosyası Sayfa 9 »](#)



Prof.Dr. Vahdet ÜNAL
Ege Üniversitesi
Su Ürünleri Fakültesi
Öğretim Üyesi

Yeni Yıl, Yeni Kanun, Yeni Umutlar



Değerli Balıkçı Dostlar,

Yeni bir kanun ile yeni bir yılın başındayız. Genellikle yeni olan şeylerden endişe duyulur. Ama bu sefer umutlarımıza yenilerini eklemek için yeni imkanlar yakalamış bulunmaktayız.

Yıllardır yenilenmesini beklediğimiz Kanunu-muz sonunda çıktı. Özellikle AB'deki mevzuat göre eksik kalan birçok konuda uyum sağlandı. AB'de Ortak Balıkçılık Politikası ile ilgili yapılan en son ana düzenleme, 2013 yılı Aralık ayında yayınlanan ve enteresan bir tesadüfle 1380 sayılı yürürlüğe giren kanun ile oldu. Biz de geçen yılın Aralık ayında mevzuatımızı yeniledik. İleriyi görmek ve yeni yatırımlarda bulunmak açısından iyi bir ortam oluştu. İçinde birçok kısıtlama ve yasak içermesine rağmen Kanun, sektörün tamamında memnuniyetle karşılandı. Geleceği güvence altına alabilmek ve stoklar üzerindeki baskıyı azaltabilmek amacıyla alınan sürdürülebilirlik ile ilgili kararlara öncelikle balıkçımızın sahip çıkması gerçekten sevindirici bir durum. Bu yaklaşım, balıkçımızın ne kadar bilinçli olduğunu gösteriyor.



Buraya kadar her şey gerçekten güzel olduğunu söyleyebiliriz. Ama geçen yıllara baktığımızda birçok alanda gelişme olmasına karşın, sorunların çözümünde hedeflere hala ulaşamadığımızı görüyoruz. Gerçekten zaman hızla akıp gidiyor. 2000'li yıllara girdik giriyoruz derken, ilk 20 yılı geçtik bile. Bir başka deyişle, ikinci bin yılın %2'sini tamamladık. Öyleyse fırsatları, daha hızlı ve iyi bir şekilde değerlendirmeliyiz.

Özellikle giderek azalan stok miktarı karşısında getirilen sınırlamaların yanı sıra, yüksek girdi fiyatları, pahalı teknoloji ve finansman yetersizliği gibi sorunlar balıkçılarımızı daha üretime başlamadan zorlamaktadır. Bunun üzerine bir de balıkçıdan tüketiciye uzanan pazarlama kanalında aracı kademelerin çok olması ve gelirin önemli bir kısmının bunlar tarafından alınması eklenince, balıkçının zaten az olan geliri daha da düşürmektedir. Burada bir başka sorun ise, piyasanın taleplerinin takip edilmemesi nedeniyle doğru bir av planlaması yapılamaması ve avlanan balıkların gerçek değeri üzerinden pazarlanamamasıdır. Sonuçta insanüstü gayretlerle üretilen bu ürün değerinin altında satılmakta, balıkçı emeğinin karşılığını alamamakta, tüketici ise balığı pahalıya yemektedir.

Bu sorunların çözümü tek başına mümkün değildir. Piyasa şartlarında rekabet edebilmek ve hayatta kalabilmek amacıyla balıkçıların mutlaka birlikte faaliyet göstermeleri gerekmektedir. AB ülkelerinde balıkçılık sektöründeki başarıların ardında yatan temel etmen, örgütlenilme kabiliyetleridir. Son model,

EME



Dr. Erhan EKMEK

Tarım ve Orman
Bakanlığı
Tarım Reformu Genel
Müdürlüğü
Teşkilatlanma
Daire Başkanlığı
Projeler ve Dış İlişkiler
Çalışma Grubu Sorumlusu

modern av araç ve gereçleri ile AB'deki kadar büyük bir avcılık gücüne sahip olan balıkçımız, sürdürülebilirlik konusunda da AB'deki meslektaşları gibi hassasiyet göstermektedirler. Balıkçımızın bu bilinçli davranışı, bütün sorunlarının çözümü olan örgütlenme alanında da aynı şekilde göstermesi gerekmektedir. Bugüne kadar örgütlenme alanındaki birikimimizi artık daha etkili kullanma zamanı gelmiştir. Yeni Kanun, bunun için uygun ortamı sağlayacaktır.

Bu aşamada, kanunlar ile ilgili genel bir kuralı hatırlatmamızda fayda olduğunu düşünüyorum. Bir kanunun uygulanabilirliği, "devletin yaptırım gücü ve cezalarının büyüklüğünden daha ziyade hitap ettiği kesim tarafından sahiplenilmesine" bağlıdır. Kanunun gerekçesinin sektördeki paydaşlara net bir şekilde anlatılması ve uygulanması esnasında izleme, denetleme ve değerlendirme sorumluluklarının en iyi şekilde yapılması gerekmektedir. Bu sorumlulukların devletten beklenmesi yerine AB'de olduğu gibi balıkçının temsilcisi olan kooperatifler tarafından yapılması daha makul olacaktır. Çünkü bu görevleri daha hızlı, daha güvenli ve daha ucuza ancak gelecekte de mesleğine devam etmeyi isteyen balıkçıların ortağı olduğu kooperatifler yapabilirler. Bu nedenle yeni Kanunun uygulanmasına ilişkin çıkartılacak ikincil mevzuatta kooperatiflere öncelikli ve ayrıcalıklı yer verilmesi gerekmektedir.



Bu yaklaşım hem işleri kolaylaştıracak, hem de sektörde yer alan üretici örgütleri arasında ortaklaşa çalışma açısından önemli bir fırsat yaratacaktır. Bu çalışmanın nasıl yapılacağı konusunda, AB mevzuatı ve Bakanlıkta daha önceki yıllarda yapılan AB Projesi kapsamında hazırlanan "taslak mevzuat" oldukça yol gösterici olacaktır.

Halkımızın balık ihtiyacını karşılayabilmek, kaynakları koruyabilmek ve balıkçılarımıza sürdürülebilir bir iş ve gelecek imkanı sunabilmek adına yeni kanunumuzun, kooperatiflerimiz sayesinde etkin ve yaygın bir şekilde sahada uygulanabilmesini, ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum. 🐟

2020 Yılından Beklentilerimiz

Yıllık; Finlandiya 43 kg, İspanya 43kg, Güney Kore 59 kg, Japonya 70 kg ve Türkiye 7,6 kg balık tükettiği için diyoruz ki özellikle hamsi olmak üzere yakalanan balıklar balık yağı ve un fabrikalarına değil insan gıdası için kullanılmalıdır. Sanayi için ayrılan miktar çok sıkı kontrol edilmelidir.

Bunları yapabilmek için devlet desteğinin şart olduğunu da unutmamak lazım çünkü filomuz kontrolsüzce büyümüştür. Denizlerimizdeki balık stokları ile ters orantılıdır. Yani avlanma kapasitemizin stokların çok üstünde olmasının yanında denetim eksiklikleri de olunca stoklar çok yıpranmış, kendisini yenileme fırsatı bulamamıştır. Hâlbuki yenilenebilir kaynaklardan alınacak miktarın belirlenmiş olması ve buna uyulması durumunda kaynakların kendisi yenileyecek ve bu kaynaktan faydalanmada sürdürülebilirlik sağlanarak her sene umutlu ve kazançlı balıkçılık yapabileceğiz. Ancak bunu başarabilmemiz için herkesin gözünü diktiği denizlerimizde yasal olmayan usulsüz, kayıtsız kaçak avcılığın ve belgesiz teknelerin engellenmelidir. Aynı zamanda her gün gittikçe çoğalan amatör adı altında balıkçılık yapan ve yakaladığı balığı haksız rekabet oluşturarak satan kişilerin amatör balıkçılardan ayırarak kontrol altına alınmalı ve bu kişilerin yakaladığı balıkların satmalarının önüne geçilmelidir. Amatör avcılar için günlük balık yakalama miktarı 2 kg olarak ve avlanma günleri belirlenmelidir. Yakaladığı balıkları satanlar, profesyonel balıkçılar gibi cezalandırılmalıdır.

2019 bu sorunlarla geçerken balıkçılık camiamız adına güzel bir gelişme yaşanmış, yeni Su Ürünleri Kanunu çıkarılmıştır.

1971 yılında çıkan 1380 sayılı su ürünleri kanunu 1943 yılından itibaren çeşitli bakanlıkların yönetimiyle bazı değişiklikler yapılarak idare edilmiştir. Ancak değişen şartlar, büyüyen balıkçı tekneleri ve gelişen cihazlar 1971 yılında çıkan kanunla beraber balıkçılık sektörünün idare edilmesinin çok zor olduğu anlaşıncaya; Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne kanun içindeki bazı maddelerin değişmesi için çalışmalar yapılmış, sivil toplum kuruluşlarından, akademisyenler ve ilgili bakanlıklardan görüşler alınıp son şekli verilmiştir. Cumhurbaşkanımız 1 Eylül sezon açılışında 1380 sayılı Kanunun hazırlıklarının tamamlandığını ve çok kısa zamanda yeni kanunun çıkacağı müjdesi sonrası 22 Kasım 2019' da meclisten geçerek 48 yıl sonra kanunlaşmıştır.



Ramazan ÖZKAYA
SÜR-KOOP Genel Başkanı

Şimdi, Su Ürünleri Kanunun Yönetmeliğiyle beraber Balıkçı Barınakları Yönetmeliği ile kanunda alt ve üst sınırı belirtilen idari para cezalarının uygulanmasına ilişkin kriterler çıkarılmalıdır.

1/1/2020 tarihinde uygulanmaya başlanacak yeni kanunda en önemli değişiklikler:

- Bölgesel balıkçılık ve kota sisteminin uygulanması için yasal dayanak oluşmuştur.
- Balıkçı barınaklarının ve sulak alanların kiralama işlemlerinin Tarım ve Orman İl Müdürlüklerinde yapılması,
- Kayıtsız belgesiz kaçak avcılıkta kullanılan teknelerin (Şebeke) kamunun mülkiyetine geçmesi,
- Yasak, sınırlama ve yükümlülöklere aykırı hareket edenlere verilecek cezaların caydırıcılığın olması için cezaların artırılması,
- Amatörlerin de kayıt altına alınmasıdır.

Yeni kanunla birçok sorunun önüne geçilmesi, sürdürülebilirliğinin sağlanması hedeflenmiştir. Bunu başarmanın en önemli kısmı denetimlerdir. Mevcut sayısal olarak yeterli olmayan denetim elamanlarını güçlendirmek için yeterli sayıda özellikle su ürünleri mühendisi istihdam edilerek denetim faaliyetleri aralıksız devam etmelidir.

Yeni kanunun mevcut sorunların çözümü kavuşturacak olması sevindirici olmuştur. Yeni yasal düzenlemelerden küçük ölçekli balıkçıların beklentisi: dünyada sadece İskoçya'da ve ülkemizde olan misina ağı yasağının kaldırılmasıdır. Her denizimizin farklı özelliklerinden ve balık çeşitliklerinden dolayı bölgesel göz açılıkları ve uzunlukları belirtilerek tekrar kullanılmalıdır. 🐟

SÜR-KOOP HABER

İmtiyaz Sahibi ve Yayınlayan

S.S. Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Adına
Ramazan ÖZKAYA

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Ayşegül TAŞDEMİR

Genel Yayın Yönetmeni

Reyhan ALACAYAKA

Haber Müdürü

Erdoğan KARTAL

Grafik-Tasarım

Ayhan ELMALIPINAR

Merkez Adres: Konur 2 No:54/8 Bakanlıklar /ANKARA

Tel: 0312 419 22 88 • **Fax:** 0312 419 22 89

www.sur.coop • info@sur.coop • sur_koop@yahoo.com.tr

Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın - Ocak 2020 - ANKARA

Baskı: Pozitif Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Çamlıca Mh. Anadolu Bulvarı 145. Sk. 10/19 Yenimahalle/ ANKARA

Tel: 0312 397 00 31

Yazıların Sorumluluğu yazarlara, ilanların Sorumluluğu sahiplerine aittir.

Türkiye Kooperatifler Fuarı Düzenlendi

Ankara'da ATO Congressium'da düzenlenen Türkiye Kooperatifler Fuarı yurtiçi ve yurtdışından birçok kooperatifi ağırladı.



Türkiye Milli Kooperatifler Birliği ve Kent-Koop Genel Başkanı Muammer Niksarlı, Türkiye Kooperatifler Fuarı'nda, Rusya Kooperatifleri Merkez Birliği'nin, Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği (Pankobirlik), Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliği ile ticaret iş birliği protokolü imzalamasının bu fuarın en önemli çıktısı olduğunu söyledi.

Niksarlı, ATO Congressium'da düzenlenen Türkiye Kooperatifler Fuarı'na yurt dışından da kooperatiflerin katıldığını bildirdi.

Rusya, Brezilya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Almanya'dan kooperatif birliklerinin fuarda yer aldığını ifade eden Niksarlı, "Rusya Kooperatifleri Merkez Birliği, Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği (Pankobirlik), Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliği ile ticaret iş birliği protokolü imzalıyor bu fuarın en önemli çıktısıdır" diye konuştu.



"Ürünlerimiz için güven sağlayacağız, sürekliliğini kanıtlayacağız"

Son yıllarda izledikleri politikalara değinen Niksarlı, üretip yurt dışına mal satmak için çalıştıklarını ve uluslararası ilişkilerini bu strateji üzerine kurduklarını dile getirdi. Bunun için önce ürünlerin dış pazarlarda kabul ettirilmesi gerektiğini belirten Niksarlı, "Ürünlerimiz için güven sağlayacağız, sürekliliğini kanıtlayacağız. Fiyatımızı ve kalitemizi tercih edilir hale getireceğiz ki ticaret yapalım. Bunlar süreç alıyor. Ben inanıyorum ki devletimizin desteğiyle kooperatiflerimiz bu işleri başaracaklar" dedi.

Niksarlı, gelecek dönemde mevzuata ilişkin sorunların çözüleceğine inandıklarını da vurguladı.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği (TESKOMB) Başkanı Abdülkadir Akgün, 2003'ten itibaren taleplerini hükümete ilettiklerini belirterek, ayakları yere basan bütün taleplerinin karşılık bulunduğunu söyledi.

Söz konusu yıllarda TESCÖMB'un Türkiye'nin en zayıf kooperatiflerinden olduğunu anımsatan Akgün, birliğin bugün en güçlü kooperatifler arasında yer aldığını aktardı.

Akgün, kooperatifçiliğin Türkiye için önemli olduğuna işaret ederek, bu alana önem verilmesini istedi.

Konuşmaların ardından Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, fuardaki stantları gezerek ürünler hakkında bilgi aldı.

Bursa Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliği standında ipek üretimiyle ilgili bilgi alan Oktay, bu üretimin tüm dünyaya duyurulması gerektiğini söyledi. İpek böceğini eline alarak inceleyen Oktay, üreticilere tebriklerini ilettili.

Oktay, bu üretimi gittiği her yerde anlatıp tanıtacağını bildirdi.

Oktay ve Pekcan'a kooperatifçilerin ürettikleri çiçek buketleri takdim edildi.

Brezilya Kooperatifler Birliği (SistemaOCB) yetkilileri, fuara ihracat ve ithalat iş birlikleri yapmak üzere katıldıklarını bildirdi. Türkiye'ye pamuk ve kahve satmak istediklerini ifade eden yetkililer, Türkiye'den de zeytinyağı, Antep fıstığı, kuruyemiş ithal etmek istediklerini kaydetti.

Türkiye Milli Kooperatifler Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği, Türkiye Köy Kalkınma ve Diğer Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Merkez Birliği, Türkiye İhracatçılar Meclisi, Hayme Analar Kadın Kooperatifi, Bursa Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliği, Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği, Hatay Üreten Eller Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi, Tarsis Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifleri Birliği'nin de aralarında olduğu Türkiye'nin dört bir yanında kooperatifler fuarda stant açarak ürünlerini tanıttı. 🐟



"Kurbağa Adamlar" Trol Avcılarına Göz Açtırmıyor

Tekirdağ Emniyet Müdürlüğü Deniz Limanı Şube Müdürlüğü Sualtı Grup Amirliği'nde görevli "kurbağa adamlar", doğal felaketlere müdahalenin dışında trol avcılığıyla da mücadelesini sürdürüyor.

Kurbağa adamlar yıl boyunca trol avcılığı gibi durumlara karşı 24 saat hazır bekliyor. Polis üniformasından çok dalgıç kıyafeti giyen kurbağa adamlar yasaklanan trol avcılarını göz açtırmıyor.

Gelen ihbarlar doğrultusunda ekip hazırlıklarını tamamlayıp olaylara botla müdahale etmek için harekete geçiyor. Ekipler, su altında tespit ettikleri ağları kesip imha ederken, trol kapılarını da karaya çıkarıp tutanakla el koyuyor.

Bu yıl trol avcılığı ile ilgili 19 ihbara giden kurbağa adamlar bir ihbarda şahıslara suçüstü yaparken, diğer ihbarlarda ise su altında ele geçirilen trol kapısı ve ağları ele geçirip imha etti.

Tekirdağ Emniyet Müdürlüğü Deniz Limanı Şube Müdürlüğü Sualtı Grup Amir Vekili İlhan Emanet, "Her zaman göreve hazır şekilde beklediklerini anlatan Emanet, kurbağa adamlar olarak görevlerinin yönetmeliklerle belirdiğini vurguladı. Kurbağa adamlar olarak sadece denizlerde ve iç sularda kaybolan şahıslar veya suç aletleri ile ilgili arama tarama yapmadıklarını anlatan Emanet, "Diğer görevlerimiz ise doğal afetler kaybolan yada yardıma muhtaç olan yardım da bulunmak. Ayrıca devlet yüklerinin gemiyle yapmış oldukları seyahatlerde su altı aramasını da yapıyoruz." dedi.



"Trol avcılığı ile ilgili ayrı hassasiyet gösteriyoruz"

Emanet, yasak avcılığın denizlerde çeşitliliğin azalmasına neden olduğunu, trol avcılığının Marmara Bölgesi'nde yasak olduğunu hatırlatan Emanet, konuşmasına şöyle devam etti:

"Trol avcılığı her zaman yasak olduğundan dolayı trol avcılığı ile ilgili ayrı hassasiyet gösteriyoruz. Bu konuda bizlere ihbar geldiğinde ihbarın söylendiği yere gidilir trol avcılığı ile ilgili ne varsa orada bulduğumuz deliller, şahıslar kontrol edilir eğer trol avcılığı yapılmışsa dalış yaparak trol kapıları ve ağlara el koyuyoruz. Şahıslarla ilgili de tutanak tutulup adli mercilere intikal ettiriliyor. Herkesin çevreye ve denizlere karşı daha duyarlı olması gerekiyor. Denizlerimizi kirletmeyelim koruyalım. Yasaklara uyalım." Kaynak: Virahaber 🐟

Hamsi Gürcistan'a Yönelindi

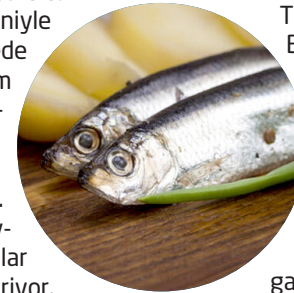
Karadeniz'de deniz suyu sıcaklığının mevsim normallerinin üstünde seyretmesi, hamsinin daha soğuk olan Gürcistan sahiline yönelmesine neden oluyor. Hamsinin azalmasının ardından, tezgahlarda istavrit bolluğu yaşanıyor.

Karadenizli balıkçılar, av yasağının sona erdiği 1 Eylül'den beri ağlarını denize bırakmayı sürdürüyor. Bereketli bir sezon geçirmeyi bekleyen balıkçılar, deniz suyu sıcaklığı, kirlilik ve aşırı avcılık nedeniyle umduğunu bulamıyor. Bölgede deniz suyu sıcaklığının mevsim normallerinin üstünde seyretmesi, hamsinin ise daha soğuk olan Gürcistan sahiline yönelmesine neden oluyor. Son günlerde istedikleri düzeyde hamsi avlayamayan balıkçılar ise rotalarını Gürcistan'a çeviriyor. Trabzon'da hamsinin azalmasının ardından ise tezgahlarda istavrit bolluğu yaşanıyor.

Tezgahları süsleyen istavritin kilosu 10 liradan satışa sunuluyor.

Karadeniz'in Efsanesi Gürcüye Kaçtı

Trabzon'da balıkçılık yapan Yakup Bektaşoğlu hamsinin kendilerini terk ettiğini söyleyerek, "Hamsiyi çok soran oluyor. Havalar soğumayınca Karadeniz'in efsanesi hamsi Gürcüye kaçtı. Hamsi bazı tezgahlarda yer alıyor ama onlarda şoklanmış hamsiler. Şu anki hamsiler ince. Ama ocak ayı itibarı ile Gürcü hamsisi tezgahlarda yerini bulacak. Hamsi almaya gelen vatandaşlar artık istavrit alıyorlar ya da diğer balıklara yöneliyorlar" dedi. 🐟



Balıkta KDV Yüzde 1'e Düştü

Cumhurbaşkanı kararıyla balıkların toptan satışına ilişkin katma değer vergisi (KDV) oranları yeniden belirlendi.

Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar'a göre, toptancı halleri ve su ürünlerinin toptan satış yerlerinde faaliyette bulunanlara yapılan balık teslimleri ile bu malların gerçek usule tabi KDV mükelleflerine tesliminde uygulanan KDV oranı da yüzde 8'den yüzde 1'e düşürüldü.

KDV indirimi ile balık fiyatlarında düşüş yaşanarak, balık tüketiminin artması bekleniyor.



Fark Yaratanlar: Kadın Balıkçılar

Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SÜRKOOP) bünyesindeki Kadın Balıkçı Komisyonu, 19-22 Aralık tarihlerinde Ankara'da 10 kadın balıkçının katılımı ile buluştu.

Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerinden on kadın balıkçı, Kadın Balıkçı Komisyonu'nun çalışma konularını Tarım ve Orman Bakanlığı Su Ürünleri Genel Müdürlüğü ile değerlendirmek ve Fark Yaratan Kadınlar Eğitimine katılmak üzere Ankara'da buluştu.



"Kadın balıkçılarımız kooperatiflerin yönetimlerinde de aktif olması gerekiyor"

Toplantının açılış konuşmasını yapan SÜR-KOOP Genel Başkanı Ramazan Özkaya; "Denizdeki tüm paydaşların bir arada olması önemli. Kadın balıkçıların, balıkçılıkla ilgili tüm çalışmalarda daha aktif yer alabilmesi için Kadın Balıkçı Komisyonunu kurduk. Balıkçılıkta yasa dışı ve aşırı avlanma gibi tehditler var. Bu konulara birlikte çözüm üretmemiz gerekiyor. Kadın balıkçılara tek başına ve eşi ile balıkçılık yapabildiği, balıkçılık mesleğine emek verdiği için değer veriyoruz. Kadın balıkçı komisyonuna üye olan her bir balıkçımız, bu gönüllü katılımı ile aslında balıkçılık mesleğindeki tüm sorunların çözümü için elini taşın altına koymuş oldu. Sürecin içinde kadın balıkçıların aktif katılımının sağlanması için ilk adım; kadın balıkçıların su ürünleri kooperatiflerine ortak olması. Bu sorunu aşmak için birlikte çalışacağız. Hatta kadın balıkçıların bunun ilerisine geçip kooperatiflerin yönetimlerinde de aktif olması gerekiyor" dedi.

Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Öğretim Görevlisi Dr. Huriye Göncüoğlu, "Bu güne kadar balıkçılıkta hep erkek balıkçıların derdi dinlenmiş ve onlarla iletişime geçilmiş. Bu görüşmeyle kadın balıkçıların da sorunları konuşuluyor. Kadın balıkçılara yönelik politikalar ve kapasitelerinin geliştirilmesi hem kıyı balıkçılığının sürdürülebilirliği ve hem de kırsalda kadın varlığının güçlendirilmesi açısından önemlidir" dedi. Kadın Balıkçı Derneği işbirliğinde yapılan "Fark Yaratan Kadın Balıkçılar" Eğitici Eğitimlerinin bir ilk olduğunu ve bu

eğitimin kadın balıkçıların birlikte iş yapabilmeye yeteneklerinin artmasına ve balıkçılık ile ilgili yaşadıkları sorunların çözümünde yer almalarını sağlayacak bir fırsat olduğunu ifade etti.

Tarım ve Orman Bakanlığı Su Ürünleri Genel Müdürü Altuğ Atalay ve Müdür Yardımcısı Turgay Türkyılmaz'ı ziyaret eden Kadın Balıkçı Komisyonu, meslekte kadınların görünürlüğü'nün artması ve balıkçılığı devam ettirmelerinin önündeki engellerin aşılması konularında görüştü.

Genel Müdür Dr. Altuğ Atalay; "Kadın balıkçıları, balıkçılıkla ilgili önemli kararların alındığı Genel Müdürlüğümüzde ağırlamaktan onur duyduk. Mesleğin tüm zorluklarına rağmen, kendisi ya da ailesi için balıkçılık yapan herkesi önemsiyoruz. Kadın Balıkçı Komisyonu ile 2019'da yaptığımız ikinci toplantı bu. Sağlık, örgütlenme gibi konularda yaşanan sorunlar, sadece kadınların değil, mesleğin sorunu. Bu konuda mevzuat değişikliklerinin yapılması uzun süredir Müdürlüğümüzün gündeminde ve kurumumuzun insiyatifi dışında sorunların çözümü için her zaman desteğe hazırız" dedi.

Rize'de balıkçılık yapan Havva Latifoğlu; "Evlenmeden önce denizi bile görmemişim. Eşim sağlık sorunu yaşayıp çalışamayacak duruma geldikten sonra kimseye muhtaç olmamak için çay ve fındık bahçelerinde yövmiyeli çalıştım, balıkçıların ağlarını ördüm. Ardından üç metrelik bir sandal ile balıkçılığa başladım. Kadın olarak bu mesleği yaptığım için başlarda çok eleştirildim ve hala eleştiriliyorum. Emegin cinsiyeti olmadığına inandığım ve Karadeniz'in dalgalı denizinde balıkçılık yapmanın zorluklarına rağmen hiçbir zaman bırakmayı düşünmedim. Kadın Balıkçı Komisyonu'nu, balıkçılık mesleğinin sen ben yerine biz diyerek yapılabilmesi için önemsiyorum. Karadeniz'de artık neredeyse hiç balık kalmadı. Ülkemizin denizel biyoçeşitliliği ve balıkçılığın gelişmesi için kadın erkek demeden birlikte düşünüp üretmemiz gerekiyor" dedi.



Hamsi Gürcistan'da Yok Ediliyor!

Son yıllarda Ordu ve Karadeniz Bölgesi'nde balık miktarındaki azalma hızla devam ediyor.

Ordu Üniversitesi Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi, Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği Bölüm Başkanı, Doç. Dr. Mehmet Aydın, Ordu Afış Gazetesi'nden Emrah Gemicioğlu'na yaptığı açıklama şöyle;

Karadeniz Bölgesindeki balık miktarının azalmasındaki en önemli faktör yemin bitmiş olmasıdır diyen Aydın, "Bizim Karadeniz Bölgesi'nin yemini oluşturan iki tür var; Bunlar hamsi ve çaça balığıdır. Bu stoklara çok zarar verildiği için; İstavrit, palamut, lüfer, kalkan ve mezgit gibi diğer türlerin de azalmasına neden oluyor. Çünkü saydığımız bu balıkların tamamı beslenme göçü yapıyor. Bu balıklar Karadeniz'e beslenmek için geliyor. Yiyecek bir şey bulamadıkları zaman Karadeniz'e girmiyorlar ve bundan sonra da girmeyecekler. Peki hamsi ve çaça stokları nasıl bu hale geldi? Bizim balıkçı teknelerimiz Gürcistan ve Abhazya'da kibrit çöpü büyüklüğünde yani oldukça küçük olan hamsileri katlettiğinden dolayı şu an Karadeniz'de balık bulma sıkıntısı yaşanıyor. Yerli şirketlerimiz Gürcistan ve Abhazya'da balık yağı ve balık unu fabrikaları açtı. Orada o çok küçük hamsileri yakalayıp balık unu ve balık yağı yapıyorlar. Her yıl buradan yaklaşık 20 adet gırgır teknesi oraya gidip henüz çok küçük olan hamsileri avlayıp o fabrikalara satıyor. Fabrikada da bu hamsiler dediğim gibi balık yağı ve ununa dönüştürülüyor" dedi.

"Bıraksalar 1 yıl sonra 10 kat büyüyecekler"

Sözlerine devam eden Aydın, şu ifadelelere yer verdi; "Buradaki sorun şu; Çok küçük boyutlardaki balıkları avlıyorlar. Bu balıkları bıraksalar 1 yıl sonra kocaman 1 karış büyüklüğünde hamsi olarak bize geri dönecek. Bu balık yaklaşık 10-12 kat büyüyebiliyor. Yani küçükken yakalamasalar 12 kat büyüyecek bize gelecek. Orada yakalanan balık 100 bin ton civarında. 100 bin ton 10 kat büyüye diyelim 1 milyon ton yapar ki bu oldukça büyük bir rakam. Biz Karadeniz'de en çok hamsi yakaladığımız zamanlarda bile 300-400 bin ton civarında yakalamışız. Geçen yıl bu rakam 90 bin ton civarıydı, bu yıl daha da düşecek. Ve bu sistem bu şekilde devam ederse her yıl düşmeye de devam edecektir. Maalesef Karadeniz'in hamsisi Gürcistan'da yok ediliyor" dedi.



Doç. Dr. Mehmet AYDIN

Ordu Üniversitesi Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi
Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği
Bölüm Başkanı

"Önceden bu kadar çok gitmiyordu"

Daha önce hamsi o taraflara bu kadar çok gitmiyordu diyen Aydın, sözlerine şöyle devam etti; "Nedeni ise Artvin'de Çoruh Nehrinde büyük barajlar kuruldu. Bu nehrin Karadeniz'e döküldüğü bölgede soğuk bir set oluşuyordu ve balıklarımız Gürcistan'a doğru gitmiyordu. Şimdi oradan da su kesildiği için ve o soğuk su seti ortadan kalktığı için balıklar daha hızlı bir şekilde Gürcistan tarafına gidiyor ve bu bölgede bilinçsizce avlanarak katlediliyorlar" dedi.

"Çaça da hamsi gibi bilinçsizce avlanıyor"

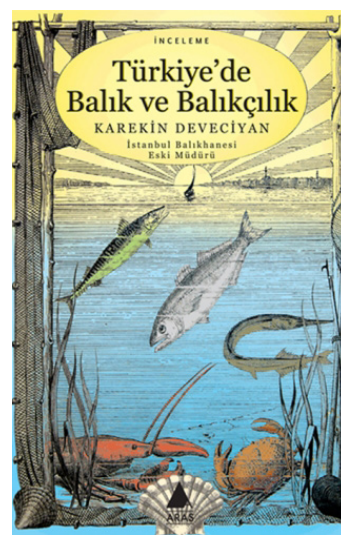
Özellikle Orta Karadeniz Bölgesi'nde çaça dediğimiz balıklar da tıpkı Gürcistan'da bilinçsizce avlanan hamsiler gibi çok küçükken yakalanıyor diyen Aydın, şu ifadelerle yer verdi; "Özetle, hem hamsi hem de çaça balıkları bilinçsizce avlandıkları için Karadeniz Bölgesi yemini kaybediyor. Yem bulamayan diğer balıklar da burayı terk ediyor. Bu böyle devam eder gider. Bunun çözümü şu; Hamsiler küçükken Gürcistan bölgesinde yakalanmayacak ve fabrikalarda balık unu ve yağına dönüştürülmeyecek. Kısacası büyümesine izin verilecek. Aynı şekilde çaça balıkları da bilinçsizce avlanmayacak ve büyümesine izin verilecek. Aksi takdirde Karadeniz'de hiç balık kalmayacak" dedi.

Türkiye'de Balık ve Balıkçılık

Karekin Deveciyan Efendi'nin 1915'te İstanbul'da basılan Türkiye'de Balık ve Balıkçılık adlı eseri Türkiye'de balıkçılık konusunda yazılmış en önemli eserlerin başında gelir.

Eser, konuyla ilgilenen herkesin takdirini kazanmış olmasının yanı sıra, son yıllarda sayıları hızla artarak yayımlanan balık ve balıkçılıkla ilgili kitapların hemen hepsinin başvuru kaynağı da olmuştur.

Türkiye'de Balık ve Balıkçılık, alanındaki ilk çalışmadır. Yazarının konuya olan hâkimiyeti, büyük tecrübesinin ürünü olarak verdiği ayrıntılı bilgiler, yaptığı hassas çizimler, bugün onu yalnızca balıkçılık alanında değil, folklorik ve tarihsel bakımlardan da benzersiz bir eser olarak değerlendirmemize neden olacak kadar önemlidir. Avrupa



bilim çevrelerinde de takdirle karşılanan eser, Türkiye'deki deniz ve tatlısu balıklarıyla deniz canlılarını, av aletleriyle volileri, dalyanları, göl ve akarsularla ilgili bilgilerle avlanma tekniklerini içererek, balıkçılık konusuna ilgi duyan herkes için zengin bir kaynak oluşturur. Eserin değerini tarihçi Reşat Ekrem Koçu, ünlü eseri İstanbul Ansiklopedisi'nin dördüncü cildinde şu sözlerle teyit eder:

"Balık ve Balıkçılık milli kütüphanemizde benzerine ender rastlanan muazzam eserlerdendir kendi mevzuunda ise tek eserdir." Aras Yayıncılık



Yeni Su Ürünleri Kanunu

TBMM Genel Kurulunda, Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; 6 Kasım 2019 tarihinde kabul edilerek, yasalaştı.

Denizlerimizdeki sucul canlıları korumak, sürdürülebilirliğini sağlayarak gelecek nesillerimize sağlıklı bir şekilde bırakmak en başta insanlık görevidir. Bu görevin yönetimini üstlenen Tarım ve Orman Bakanlığının en büyük adımlarından biri kanunun günün ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi olmuştur. Etkin ve uygulanabilir denetimlerle sonuçların çok iyi olabileceğini düşünmekteyim. Yeni kanunu, avcılık sektörü adına değerlendirdiğimizde; ilk olarak yasadışı avcılık ile mücadelede sonuç odaklı bir adım olarak değerlendirebiliriz. Yasanın getirdiği diğer önemli bir husus ise bölgesel avcılık yönetiminin önünü açmış olmasıdır. Üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemizde aynı zamanda her denizimizin farklı avlanma zonlarının bulunması avcılık yönetimini zorlaştırmaktadır. Bölgesel balıkçılık uygulaması; balıkçılığımızda daha adil ve denetlenebilir bir uygulama olacaktır.

Kaçak ruhsatsız teknelerle gırgır, trol, algarna ile avcılık yapanlara, deniz patlicanı veya midye gibi su ürünlerini illegal yollarla dalarak avlayanlara ve Marmara, İstanbul ve Çanakkale Boğazlarıyla, Karadeniz'de ışıklı avcılık yapanlara 50 bin TL'ye kadar idari para cezası getirildi. Ayrıca tüm av araçlarına ve yakaladıkları ürünlere el konulacak, tekneler ve av araçları kamu kurumları veya bilimsel kuruluşlara bağışlanacak, bağışlanamayanlar ise imha edilecektir.

Yasal olan ve kurallarına göre balıkçılık yapan balıkçılarımızın uzun zamandır en büyük problemlerinden biri olan "Şebeke" (kayıt dışı, kural tanımaz tekneler) diye adlandırdığımız bu yöntemle avcılık yapan teknelere el konulması çok iyi bir gelişme olmuştur. Buna ek olarak; Marmara'da ve Boğazlarda kaçak trol çekenlerin bu fiili iki yıl içerisinde tekrar işlemeleri halinde ise Kanunda sayılan cezalara ilave olarak 1 ila 3 yıl hapis cezası verilecektir.

Ülkemizde amatör adı altında ticari amaçlı balıkçılık yapan kişiler için caydırıcı uygulamalar maalesef bulunmamaktaydı. Yeni kanunda amatör avcılık için sınırlamalar getirilmiş olup, kurallarına uymayan amatör balıkçılara 250 TL'den 500 TL'ye kadar para cezaları uygulanıp istihsal malzemelerine el konulacaktır.

Balıkçı barınakları ile ilgili kanunda çeşitli hükümler yer almıştır. Balıkçı barınakları kiralama ve yönetimi işlemleri Tarım ve Orman Bakanlığınca yapılacaktır. Geçmiş kanuna göre birçok bakanlık ve kurumları ile işlem yürüten kooperatifler, yeni kanunla beraber Tarım ve Orman Bakanlığı il ve ilçe müdürlüklerinde işlemlerini yürütebilecektir. Balıkçı barınaklarını kiralayanlardan yönetmelikle



Ayşegül TAŞDEMİR
SÜR-KOOP Merkez Birliği
Su Ürünleri Yüksek Mühendisi

belirlenen kurallara (bağlanma planının yapılmaması, mevzuata aykırı yapı yapılması, barınağın kiralınması ve devredilmesi gibi) aykırı hareket eden; su ürünleri kooperatiflerinin veya birliklerinin başkan ve yönetim kurulu üyelerine ayrı ayrı iki bin beş yüz Türk lirasından yirmi beş bin Türk lirasına kadar, gerçek veya tüzel kişilere iki bin beş yüz Türk lirasından yirmi beş bin Türk lirasına kadar idarî para cezası verilecektir. Aynı kabahatin tekrarı idarî para cezaları iki katı olarak uygulanıp ve kira sözleşmeleri iptal edilecektir.

Su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik faaliyetlerinin uzaktan algılama sistemleri ve teknolojik imkânlarla izlenmesi, denetlenmesi ve kayıt altına alınması sağlanacak. Getirilen kurallara aykırı hareket edenlere 5 bin TL ile 25 bin TL arası idari para cezası uygulanacak.

Kanuna eklenen diğer bir yeni madde ile balıkçı gemilerinin başka ülke karasularına ve uluslararası sulara avcılık amaçlı gidişleri kurala bağlandı.

Ülkemizde tüketimi az olan deniz patlicanı veya akivades gibi su ürünlerini, hatta sülük gibi ülkemize ait yerli türleri kaçak yollarla yurt dışına kaçırana ilk seferinde, 5 bin TL'den 100 Bin TL'ye kadar idari para cezası getirilecek, nakil vasıtalarına ve av araçlarına el konulacak. Aykırılığın iki yıl içerisinde tekrarı halinde ise 1-3 yıl hapis cezası getirildi.

Modern bir balıkçılık yönetimi üç temel ilkeye dayanır. Avcılığın planlanması, avın kayıt altına alınması ve konulan kuralların ihlalinin engellenmesi. Yasadaki radikal değişiklikler bu konularda eksik olan hukuki boşluğu doldurmakta yeterli olacaktır. Bundan sonra yapılması gereken ise balıkçılıktan sorumlu resmi otorite olan Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğünün lojistik ve kadro olarak desteklenmesidir.

Yeni Su Ürünleri Kanunu'muzun; ülkemize, balıkçılık sektörüne, tüketicilerimize ve tüm kooperatif ortaklarımıza hayırlı olmasını diliyorum. 🐟

"Gelecek nesillere balık için hepimize sorumluluk düşüyor"

WWF-Türkiye - Balıkçılıkta sürdürülebilirliğin sağlanması için; aşırı avlanmanın önlenmesi, uygun av araçlarının ve yöntemlerinin kullanımının sağlanması ve yasa dışı, kayıt dışı ve kural dışı balıkçılık faaliyetlerinin önlenmesi gereğine dikkat çekti.

WWF-Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) Balık sezonu ile ilgili bir açıklama yayımladı. Açıklamada, dünya genelinde balık nüfuslarının yüzde 33'ünün aşırı avlandığına, yüzde 59'unda limitlerin sonuna gelindiğine ve son 10 yıl içinde deniz balıkçılığının düşüşe geçen bir grafik izlediğine dikkat çekildi. Örgüt, gidişatin böyle sürmesi halinde, iklim değişikliği, kirlilik, aşırı avcılık gibi nedenlerle deniz ekosistemlerinde devam eden bozulma da hesaba katıldığında, dünyanın benzeri görülmemiş bir balıkçılık kriziyle karşı karşıya kalabileceği uyarısında bulundu.



Sorumlu tüketim

Balıkçılıkta sürdürülebilirliğin sağlanması için; aşırı avlanmanın önlenmesi, uygun av araçlarının ve yöntemlerinin kullanımının sağlanması ve yasa dışı kayıt dışı ve kural dışı balıkçılık faaliyetlerinin önlenmesi gerekiyor. Bunun yanı sıra, deniz ürünlerinin sorumlu tüketimi (doğru zamanda, doğru türlerin, doğru miktarda ve büyüklükte) konusunda halkın bilgilendirilmesi ve teşvik edilmesi, gerek balık stoklarının ve gerekse balıkçılıkla geçinen insanların ekonomik sürdürülebilirliği açısından önem taşıyor.

Pasinli: Yasa dışılıkla etkin mücadele önemli

Yıllardır denizlerdeki canlı yaşamın korunması ve denizel kaynakların sürdürülebilir kullanımı için ilgili taraflarla işbirliği içinde çalışmalar yaptıklarını belirten WWF-Türkiye Genel Müdürü Aslı Pasinli şunları söyledi:

"Ülkemizde son yıllarda artış gözlenen yasa dışı, kayıt dışı ve kural dışı balıkçılık faaliyetleri, denizel kaynaklarımızı tehdit ederken balıkçılık sektörünü olumsuz etkiliyor ve halkın yeterli miktarda, sağlıklı su ürünlerine erişebilmesini engelliyor. Yasa dışı balıkçılık ile daha etkin mücadele için gerekli yasal düzenlemelerin ivedilikle hayata geçirilmesi, sektörün tüm paydaşları tarafından her platformda talep ediliyor. Bunun yanında, her yıl çok sayıda deniz canlısı (deniz kaplumbağaları, deniz memelileri, kuşlar, kıkırdaklı balıklar) balıkçıların av araçları tarafından tesadüfi olarak avlanmakta ve zaman zaman da bu av araçlarına verdikleri zararlar balıkçıların maddi kayıp yaşamasına neden olmaktadır; denizlerimizi kirlüten plastik atıklar balıklarla birlikte soframıza geri dönüyor.

'Birlikte çözüm aramalıyız'

Doğal kaynakların sürdürülebilirliği ve binlerce yıllık balıkçılık mesleğinin gelecek nesillere aktarılması, tüm paydaşları kapsayan bir "ortak yönetim" modeliyle mümkün olabilir. Başta balıkçılık sektörü olmak üzere, kamu, bilim dünyası ve STK'lar olarak el ele verip ortak sorunlara birlikte çözüm aramalıyız."



Sürdürülebilirliğin önemi

Balıkçılıkta sürdürülebilirlik, bugün avlanan balık miktarını belli bir düzeyde tutarak bir sonraki dönemde de avlanabilecek balık bulunmasını garanti altına almak ve stokları bu şekilde yönetmek anlamına geliyor. Bu bağlamda, sürdürülebilir balıkçılık yalnız ekonomik değil, ekolojik ve sosyal içeriğe de sahip bir kavram. Zira balık, dünyada milyarlarca insan için yaşamsal öneme sahip bir besin kaynağı.

BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO, 2008) tarafından yayımlanan Balıkçılık Raporu'na göre, dünyada 3 milyar insan, protein ihtiyacının en az yüzde 15'ini deniz balıklarından karşılıyor; bu veri, özellikle gelişmekte olan ülkelerde yaşayan insanlar için bir protein kaynağı olarak balığın önemini ortaya koyuyor.



Mutlu Yıllar

2020 yılının tüm kooperatif ortaklarımız için bereketli bir yıl olması dileğiyle...

Yeni yılın tüm insanlığa ve ülkemize barış, mutluluk ve sağlık getirmesini diliyorum.

SÜR-KOOP MERKEZ BİRLİĞİ
Yönetim Kurulu Başkanı
Ramazan ÖZKAYA



Sür-Koop 'Tebliğ Çalıştayı' Düzenledi

Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliğince; 2-5 Aralık 2019 tarihleri arasında 5/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ Çalıştayı Antalya Belek'te gerçekleşti.



Sempozyumun açılış konuşmasını gerçekleştiren Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SÜR-KOOP) Genel Başkanı Ramazan ÖZKAYA, "Bugün hepimiz bu toplantımıza sevinçli, ve pozitif bir heyecanla başlıyoruz. Balık varlığını sürdürülebilir hale getirmek ve gelecek nesiller açısından deniz varlıklarının korunması amacıyla Su Ürünleri Kanunu'nda, 48 yıldan bu yana yapılan en kapsamlı çalışmayı; gece-gündüz demeden Kanun'un çıkmasına olanak sağlayan; başta Genel Müdürlüğümüz ve ekibine üniversitelerimizin değerli akademisyenlerine, TBMM'sinde desteğini esirgemeyen tüm milletvekillerimize, huzurlarınızda balıkçılar adına sevgi ve saygılarımı sunuyorum." dedi.



Özkaya "Bir araya geldiğimiz toplantılar, dile getirdiğimiz; 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nda günümüz şartlarında ihtiyaç duyulan birçok değişikliklerin olması gereğini hep vurguladık. Bu kanunun çıkmasıyla, demek ki devlette ağır işliyor ama sağlam işliyor. Bu toplantımızda gündeme gelecek olan konular en küçük ayrıntısına kadar incelenmiş. Sonuçta yüzde yüz demeyeceğiz ama sorunlarımızın büyük bir çoğunluğunu çözeceğine inandığımız bir kanun değişikliği TBMM'imizden geçti. Şimdi bizlere düşen bir görev var; buna uygun Su Ürünleri Yönetmeliği'ni ve Balıkçı Barınakları Yönetmeliği'ni çıkartmada genel müdürlüğümüze destek vermek, önerilerimizi sunmak. Bunun için bu çalışmada arzu ediyorduk ki, bu toplantımızdan bir gün önce Su Ürünleri Yönetmeliği'nin taslağını konuşmak ve bunun ardından da 5/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliği'ni konuşmak istiyorduk. Fakat su ürünleri taslak yönetmelik yetişmedi. Ancak hazırlanan taslak Bakanlığımızca bize gönderilince, tüm birlik başkanlarımızı ulaştıracağız. Birlik başkanlarımız üzerinde çalışmalar yapacak, akademisyenlerimiz araştırmalar yapacaklar. Bizler,

birlik başkanlarımızla, yönetim kurulumuzla, değerli akademisyenlerimizle Türkiye'nin herhangi bir yerinde bir araya gelerek, bu taslağı irdeleyip, çalışmaya son halini, Merkez Birliği olarak yetkililere sunacağız. Amacımız 48 yıl sonra gelen ve bizleri mutlu eden bu Kanun'a ve Yönetmeliği'ne de katkı sağlamak istiyoruz." dedi.

Bütün çalışmalarının, arzularının, isteklerinin su ürünleri mühendislerinin bu kanunda yer alması yönünde olduğunun altını çizen Sür-Koop Genel Başkanı Ramazan ÖZKAYA, "Çünkü bu kanunun başarılı olabilmesi için önemli bir etken DENETİM. Bu denetim mekanizmalarında, yetersiz denetim elemanları açığını kapatmak için su ürünleri mühendislerimizden faydalanılması, destek alınmasının önemini biliyoruz. Maalesef kanununda bu yer almadı. Bir de çok arzu etmemize rağmen fahri müfettişlik kanundan çıkarıldı. Bunun dışında bizim tamamen serzenişte bulunduğumuz ve hepimizin denizlerdeki usulsüzlükler olmamalı dediğimiz konuların bu kanunla çözümlü olacağıdır. Tekrar söylüyorum, bu kanunda emeği geçen herkese teşekkür ediyor ve bu kanunun tüm balıkçılara, ülke balıkçılığına hayırlı uğurlu olmasını diliyorum." Dedi.

Özkaya "En büyük sorunumuz olan şebeke'nin de bu kanunla ortadan kalkacağına inanıyoruz. Biz su ürünleri kooperatifçileri olarak diyoruz ki, denizler 3,5-4 ay dinlensin, stoklar kendine gelsin, balıklar ekonomik boya gelsin. Bu dönemde bakıyorsunuz her yerde şebeke var. Biz gırgır, trol yasak olsun, denizler dinlensin derken şu algı ortaya çıkıyor; gırgır, trol yasak, şebekeye serbest. Biz inanıyoruz ki bu kanun, iyi bir denetimle de bu sorunumuz son bulacaktır. Çünkü bu kanunda bunu yapan tekneler 'el koyma' var. Usulsüz avcılık yapanlara karşı bu kanun bize büyük bir destek sağlayacaktır." diye konuştu.

"Bu kanunun bize en büyük çıktısı; bölgesel balıkçılık ve kota getiriyor olması."

Özkaya, "Hesaplarımıza göre şu anda; kar, kış demeden denizde olan, geçimini balıkçılıktan sağlayan, yeşil ruhsatlı, 16 bin küçük balıkçımızın yakaladığı balığı 'amatörler' yakalıyor. Yakaladığı balığı satarak haksız rekabete yol açıyorlar. Biz amatörler denizde olmasın demiyoruz. Avlansın, ama 5 kg değil de 1-2 kilo yakalasın ve haftanın iki günü gitsin. Bize göre amatör stres atmak, zaman geçirmek ve yiyeceği kadar balık yakalamalıdır. Yeni kanunla amatör balıkçılar da kayıt altına Alınıyor, bu sorunumuzun da çözüleceğine inanıyoruz. Bu kanunun bize en büyük çıktısı; bölgesel balıkçılığı ve kotayı getiriyor olması. bununla da, bölgesel yasaklar, göz açıklıkları vs. getirme şansımız doğuyor." dedi.

15 cm aslan balığı yılda; 250 kg balık tüketiyor!

Son yıllarda kıyılarımızda iyice aratan istilacı balık türlerinin, ülke balıkçılığına ve ekonomisine vermiş olduğu zararları çarpıcı rakamlarla ortaya çıkaran Özkaya, "Ülkemiz için çok tehlikeli olan ve zaman zaman bilmediğim halde konuştuğumuz istilacı türler var. Bunlardan 'balon' ve 'aslan balığı' ile ilgili yapılan araştırmalarda, özellikle de aslan balığının büyük sıklıklara yol açtığı gözleniyor. 15 cm bir aslan balığı yılda; 250 kg balık tüketiyor. Balon balığının zehiri, siyanürden 10 bin kat daha fazla zehirli olduğu açıklanıyor. 2 tondan, 100 mg zehiri çıkıyormuş. Bizden balon balığı isteniyor. Genel Müdürlüğümüz bu konuda sizlere gerekli açıklamayı mutlaka yapacaktır. Yakın zamanda, belki istilacı türlere olabilecek taleple, balıkçımız bundan maddi kazanç sağlayabilirse, bu balıkları sürdürülebilir avlamaya da başlayabiliriz. Ama şu aşamada en büyük tehlike; her 3 haftada 1 istilacı tür Türkiye'ye girmesidir. Yapılan araştırmada, Süveyş kanalına girişinden 1 gün sonra Gökova Körfezi'ne geliyor. Denizlerimizde inanılmaz bir sıkıntı var. Aynı zamanda bu istilacı türler, yaşadığı ortamda da başka balık türlerini yaşatmıyor. Bunu da gözardı etmemeliyiz." değerlendirmesinde bulundu.

Genel Başkan Özkaya, "Yakaladığımız balık, çok değerli. Bizim hiç arzu etmediğimiz; Bu balıklarımızın çoğunun balık un yağına gitmesine bizim gönlümüz razı değil. Eğer 2 bin kilometreden gelen somon, hamsiye tercih ediliyorsa bu bizim ayıbımızdır. Onun için biz diyoruz ki, bizim yerel balığımız, yöresel balığımız dışardan gelen en iyi balıktan daha değerli balıktır. Bizim fabrikalara balık unu yetiştirme mecburiyetimiz yok. Biz balığı başka balık beslemek için yakalamıyoruz. Tabii ki sanayisi olacak, kuralları olacak, hiç itirazımız yok. Talebimiz, yakaladığımız balığın çok büyük çoğunluğunun insan gıdasına gitmesi yönündedir. Bizim yatırımımızın karşılığı balık. Balığı korumak zorundayız. Bizim geleceğimiz kota, geleceğimiz geleneksel balıkçılık..." diye konuştu.

2000 yılında 460 bin ton balık yakalamışsınız. 2007'de 528 bin ton, 2013 yılında 338 bin ton. Bugünya kaladığımız 310 bin ton. Bu rakamlar doğru değil diyorsanız, bununsorumlusu da sizlersiniz. Biliyorsunuz lahozda, orkinosda verilerin doğru olmamasından dolayı kota alamadık. Yasak ettirdik. Burada doğru veri vermeliyiz. Son 12 yılda yüzde 70 yakaladığımız hamside düşüş var. Bu oran hava şartlarından olabilir, doğru bilgi vermeyen olabilir, TÜİK rakamlarına geçmemiş de olabilir, buna birşey demiyorum. Balıkçılar olarak yaşadığınız zorlu şartları, zorlukları biliyorum. Gelin el ele verelim, aykırı sesleri dinleyelim. Bizim en büyük çeşitliliğimiz farklı seslerin her türlü

platformlarda kendini ifade etmesidir. Hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum." dedi.

Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Genel Başkanı Ali GÜNEY yaptığı konuşmasında; "Bu kürsüler doğruları söylemek üzere kurulan kürsüler. Biz ilk önce kendi hatalarımızı balıkçılar olarak söylemediğimiz takdirde en büyük yanlış yaparız.



Senlerdir, 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun değişmesini isteyen bizleriz. Ancak bu kanunun da getirdiği ve bizim karşı tavır koyduğumuz bazı maddeleri var. Örneğin, yeni Kanunun 2. Maddesi, 'Bütün deniz av araçlarını', yani avcılığın bütün meralarını çiftliğe açmaya başlıyoruz. 24 metre, 18 metre. Bakın bu çiftlikler kurulduğu anda, denize 35-40 metre derinliğine kuruluyor. Bizim avcılığımız otomatikman 50 metreye çıkıyor. Niye? Bu çiftliklere 200 metre yaklaşma yasağı var. Bundan dolayı biz karşı çıkıyoruz.

Birde yakaladığımız, avladığımız insan gıdası olan hamsi bu çiftliklere yem olarak giriyor. Bakın burada balık avcısı kazanmıyor. Benim tuttuğum balığın kasasının yüzde 25'i komisyoncunun. Yani komisyoncu benimle kasadaki balığın 4/1'ine ortak. Niye, Ziraat Bankası'nın yeterli kredileri vermediğinden dolayı, ben gidiyorum komisyoncudan faizsiz olarak ihtiyacım olan parayı alıyorum. Ama balığımı fiyat koyma şansımı da elimden alınıyor. Bizim teknelerimiz endüstriyel balıkçı tekneleri değil. Bizim teknelerimizde balık işlenmiyor, avcı gemisi. Onun da çerçevesini hemen çizdiler; -kullandıkları alet ve araçlardan- dolayı endüstriyel diyoruz. Ama teknelerimiz endüstriyel değil. Ama doğruyu söylemekse endüstriyel değil, bir bizim kandırmaksa endüstriyel." karşılığını verdi.

2 milyon 400 bin kişiye, -bire bir- ekmek sağlayan bir sektörü konuştuklarını ifade eden DEM-BİR Genel Başkanı Ali Güney "Devletin

1 kurşun desteği olmayan 2003 senesinde, 2004 de başlayan, bir mazottan dolayı; ki bu her ortamda önümüze konan, 'Size mazot desteği verdik...Size mazot desteği verdik... Daha ne desteği istiyorsunuz' sözünden nefretlik geldi artık. Yaa öbür tarafta yetiştiricilere verdiğiniz destek! Bize de 'al, fazla balık tutmama desteği' ver. Kanunla çok sıkıntılarımız olacak, cezalardan dolayı pazarlıklar başlayacak. Sahil Güvenlik şimdiden keyfi cezalar yazmaya başladı. Yönetmeliklerde düzenlemeler yapılmazsa hepiniz ışıklı avcılıktan ceza yiyeceksiniz. Örneği var. Keyfi cezalar artarak çoğalacak. Bu durumdan balıkçılarımız olsun, Genel Müdürlüğümüz olsun çok sıkıntılar yaşayacağız. Bunları yaşamak istemiyoruz." Dedi.

Güney, "Akademisyenler, bakanlık ve balıkçı kuruluşları olmadan yapılan araştırmayı da biz kabul etmiyoruz. Bu üçlü birarada bu bilimsel araştırmaları yapacak. Hangi yasak gelirse gelsin altına ilk imzayı biz atacağız. Sıkıntımız çok büyük. Sektör darboğazın altında. Hepinize teşekkür eder, saygılar sunarım" diye konuşmasını sonlandırdı.

"Balıkçılık Hepimiz İçin Bir Tutku"

Ege Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi Öğretim Üyesi, ve Sür-Koop Bilimsel Tavsiye Komitesi Koordinatörü, Prof.Dr. Vahdet ÜNAL, "Bu organizasyonu sağladıkları için SÜR-KOOP Merkez Birliği büyük bir alkışı hak ediyor. Böyle bir platformda tüm bileşenleri bir araya getirdikleri için içtenlikle teşekkür etmek istiyorum. Bu çok ihtiyacımız olan bir platform. Her açıdan farklı görüşler, farklı temsilciler, paydaşlar aynı ortamda fakat tek bir amaç için bir aradayız. Farklı perspektiflerden bakabiliyoruz, sağlıklı olan da bu. Onun için buralardayız, onun için tartışacağız. Dolayısıyla şunu söylemek isterim. Sadece balıkçı için değil, balıkçılık hepimiz için bir tutku. Biz de bu meslekten ekmek yiyoruz. En az sizin kadar biz de balığı önemsiyoruz. Ama gerçekleri göz ardı edemeyiz. Ne balıkçı olarak, ne akademisyen ne de idari kesim olarak, kendimize yalan söylemeyeceğiz. Önce mevcut tablonun güzelce bir fotoğrafını çekip önümüze koyacağız. Ne var orada? Yüzleşeceğiz... Aşırı avcılık var mı? Var. Yasa dışı avcılık var mı? O da var. Dünyada da var zaten. 1885 yılında kuzey denizinde birim çabaya düşen av miktarlarında düşme tespit edilmiş ve aşırı avcılıktan bahsedilmeye başlanmış. Kanada bu konuda literatüre girmiştir; 1990'lı yılların başında çok değerli bir tür olan morina stokları çökmüş, 40 bin balıkçı işsiz kalmış. Bunları literatürden biliyoruz. Bunu başka örneklerle de destekleyebilirim ama çok çarpıcı olması açısından; bakın bu aşırı avcılık Kanada devletine 400 milyon Kanada Doları'na mal olmuş. 2 yıl balıkçılığa her yeri kapatıyorlar ve o stok kendisini halen toparlamadı. Dolayısıyla hamsi de bitebilir, barbun da bitebilir, denizler de bitebilir. Okyanusların elmasları dedikleri orkinosların bir tanesi 2 milyon dolara satıldı; 1 adet orkinos 2 milyon dolar! Bunu korumak elbette zor, eğer bir balık 2 milyon dolara alıcı bulabiliyorsa, orada her türlü şey dönüyordur." diye konuştu.



Ünal, "Balıkçı dostlarımızın nasıl zor, meşakkatli bir meslek yaptıklarının, denizleri, denizlerde çalışmanın zorluklarının farkındayız. Şunu bilmenizi istiyorum. Balıkçılıkta mücadelenin ilk günden bugüne kadar amatör ruhu, bir şeyler yapma, bir şeyleri daha iyiye taşıma çabasını zerre kadar kaybetmedik. Bu mücadeleyi dü-rüstçe sürdürmeye devam edeceğiz. Revize

edilen kanunumuzun, ve yapılan değişikliklerin balıkçılığımıza, bizlere, tüm sektöre hayırlı olmasını diliyor, teşekkür ediyorum." dedi.



Sözlerine Sür-Koop Genel Başkanı Ramazan Özkaya'ya teşekkürle başlayan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı, Hayvancılık Genel Müdürü, Gönen VURANA; 'Bizler buraya sadece dinlemeye geldik, sizlerin sorunları aynı zamanda bizlerin de sorunları. Her alınan kararın arkasından mutlaka sıkıntılı bir süreç yaşanıyor. Önemli olan bu sıkıntılı süreci ortak akılla, ortak paydada buluşarak en kısa sürede çözebilecektir. Burada birçok paydaşı bir araya getirmiş olmanız mutluluk verici, ne mutlu ki sizler işinize sorumluluklarınıza sahip çıkıyorsunuz. Şunu söylemeliyim ki, el ele vererek, birlikte yürümeliyiz. Bu çalıştayın sonuçları sadece sizlere değil aynı zamanda bizim ülkemize de örnek teşkil edecektir. Çalıştayın hayırlara vesile olmasını dilerken sizlere Sayın Bakanımız Dursun OĞUZ'un selamlarını iletıyorum ve T.C. Tarım Bakanlığına saygılarımı sunuyorum.' diyerek konuşmasını sonlandırdı.

2006 yılından bu yana tartışılan, iyisiyle, kötüsüyle 48 yıllık uzun bir bekleyişin ardında 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu'ndaki düzenlemenin TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildiğinin altını çizen Tarım ve Orman Bakanlığı Su Ürünleri Genel Müdürü Dr. Mustafa Altuğ ATALAY, konuşmasına Tarım ve Orman Bakanlığı Dr. Bekir PAKDEMİRLİ'nin selamını iletterek başladı.



Balık Bağırıyor, 'Benim neslim tehlike altına girdi'

Bazı mecralarda 'balıkçı dinlenmiyor' gibi ifadelerin yer aldığını belirten Genel Müdür ATALAY, "Bugüne kadar, daire başkanımızdan, genel müdür yardımcımızdan, genel müdürden randevu isteyip görüşemeyen birisi var mı aranızda?" sorusunu yöneltti.

Atalay, "Tahmin ediyorum yoktur. Akademisyenlerimizi biz zaten davet ediyoruz. Yani dolayısıyla balıkçı bizi nereye çağırırsa biz her zaman onun yanındayız. Ve her zaman da kapılarımız onlara açık. Bunu da bu vesileyle belirtmek istiyorum. Bir canlının can çektiğinin, hayatı tehlikesinin, neslinin tehlike altında olduğunun bir göstergesi, bir belirtisi de boyunun küçülmesidir. Boyu küçülüyor mu? İnce balık oluyor mu? Eski büyüklüğünde hamsi, istavrit, mezgit bulabiliyor muyuz? Bakın Balık Bağırıyor, 'Benim neslim tehlike altına girdi' diye, bunu duymamız gerekiyor. Yani bu duruma sebep balıkçı mı? Çok tartışılır... Balıkçıdan önce çok daha önemli faktörler var. Onları da düzeltmemiz gerekiyor ama balıkçılığın etkisi var mı? Evet var, onu da kabul edelim." dedi.



Eğer veriniz yoksa, akademisyenlerimiz boşa çalışır, devletimiz boşa çalışır, iki sene sonra da sizler de boşa kalırsınız.

Ülke kaynaklarını daha verimli kullanılabilmemesi için, kayıt altına alınmasının gerekliliğini, bunun için de kaynaklar hakkında tam, doğru ve kaliteli veriye ihtiyaç duyulduğunu, doğru verinin, aynı zamanda dünyada stokların paylaşımında ülkemizin haklarımızın korunması aşamasında çok büyük önem ve değere sahip olduğuna dikkat çeken Atalay, "Küçük balıkçıya, tekne 10 mt küçük balıkçılara sadece bilgi versin diye bir bedel ödüyoruz. Ama yine doğru bilgi gelmiyor. Küçük balıkçı bunu lahozda yaşıyor. Büyük balıkçı bunu orkinosta yaşıyor. İki hafta önce Genel Müdür Yardımcımız Turgay Türkyılmaz'la birlikte Yunanistan'da toplandıydık, kalkana kota geldi. Çok değil iki-üç sene sonra hamsiye kota gelecek. Diyecekler ki, hamsiye ülke olarak sizin toplam avlanabilir kota miktarınız 100 bin ton veya 200 bin ton diyecek. Çünkü 2018 yılında kayıtlara 98 bin ton olarak geçti. Size 100 bin ton veriyoruz tamam diyecek, artık 100 bin ton da Gürcistan'ın var diyecek. Karadeniz'de toplam avlanabilir kota örnek 400 bin ton, 100 bin Türkiye'nin, 100 bin Gürcistan'ın daha fazla yakalatmıyacak. Ben CSR i tanımam, bana sormadınız, uygulamıyoruz diyemezsiniz. Ülkeler birbirlerinin kurallarına saygı duymak zorunda kalıyor. Bunu bir defa kabul etmemiz gerekiyor. Uluslararası bir sözleşme varsa, burada güçlü olabilmeniz için istatistikinizin, verilerinizin kuvvetli olması lazım. Eğer veriniz yoksa, akademisyenlerimiz boşa çalışır, devlet boşa çalışır, iki sene sonra da sizler de boşa kalırsınız. Verileriniz tam ve sağlam olması gerekiyor" diye konuştu.

Balıkçılıkta günü birlik uygulamalardan kaçınılması gerektiğini, her balığın hareketine göre bir kural değişikliğinin balıkçılığın yönetilemez hale gelmesine neden olacağını belirten Atalay, "Eğer bir kural konmuş ise -ki bu tüm dünyada da uygulanan sistem budur- o sene acısıyla tatlıyla öyle geçecek. Sonraki yıllarda, yaşanan durum, balığın bir alışkanlığı haline mi geldi? Gerekli tartışmaları yaparız, bilimsel verileri ortaya koyarız ve yeni süreci ve kuralı ona göre belirleriz. Burada bakanlığımızın hedefi hem korumak, hem de sürdürülebilirliği sağlamaktır." dedi.

Cezalar Caydırıcı ve Yaptırıcı Olacak

Şebeke ile ilgili 1882 yılından bu yana yasak ve cezaların olduğunu, ancak uygulanan para cezasının caydırıcı olmadığını altını çizen Atalay, "Lakin şebekenin cezası 1.600 lira idi. Şimdi tekneye el konulacak. Hadi şimdi çalışsınlar; o

troller, şebekeler. 1 ocak 2020 tarihinden itibaren ilk isim, o şebekelere bulunduğu yerde el koydurturmak olacak. Çünkü gerçek çalışan balıkçının hakkını resmen alıyor. Balığı denizden çıkartma hakkı tabiki balıkçıya aittir, ruhsatlıdır, legal iş yapıyordur. Lakin o balık, balıkçının değildir, 81 milyon insanın hakkıdır. 81 milyonun hakkını balıkçının aracılığıyla ulaşması lazım. Ama onun arasından hırsız gibi çalanlara izin vermeyeceğiz. Bedeli de her ne olursa olsun. Cezalar caydırıcı ve yaptırıcı olacaktır." dedi.

İstilacı türlerle ve özellikle balon balığı ile mücadele için çok çalışıyoruz. Bu sene bir bütçemiz var. Yabancı ülkelerle anlaşmaya çalışıyoruz. Balık başına destek vereceğiz.

Bir tebliğin çıkması için tarım il, ilçe müdürlüklerinden, ilgili kamu kuruluşlarından; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan, Ulaştırma Bakanlığı'ndan, Sahil Güvenlik'ten, Jandarma Genel Komutanlığı'ndan, Bakanlığın Araştırma Enstitülerinden, sivil toplum örgütlerinden, Su Ürünleri Kooperatifleri ve Birliklerinden, olmazsa olmaz Üniversitelerimizden, ithalatçısı, ihracatçı ile sektör temsilcilerinden sözlü ve yazılı görüşlerini mutlaka alıyoruz. Burada alınacak kararlar, ülkemiz ve balıkçılığımız için hayırlara vesile olur, hepinizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum, saygılar sunuyorum." diyerek konuşmasını sonlandırdı.

"Genç Balıkçı Projemiz Onaylandı"

Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği'nin bilimsel araştırmalarıyla ortaya çıkan sonuçlarda; özellikle genç balıkçıların, balıkçılıktan uzaklaşmasını engellemek için Genç Balıkçı Projesi'ni başlatıldığını dile getiren Sür-Koop Genel Başkanı Ramazan Özkaya, "Genç Balıkçı Projemiz bugün onaylandı. Biz genç balıkçılarımızın sistemde kalması için çalışmalarına hemen start vereceğiz. Hedefimiz, balıkçılığımızın da daha bilinçli yapılması, daha yüksek verime ulaşmasını sağlamak. Sektörün gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla, nitelikli iş bulmaya çalışan ve belirlediğimiz kriterlerdeki gençlerimizi eğitime alacağız. Her bölgemizden genç balıkçıları misafir edeceğiz. Kısa süre içerisinde belirleyeceğimiz bu kriterleri web sayfamızdan duyurusunu yapacağız." dedi.

Toplantı öğleden sonra Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdeniz Bölge balıkçıların Akademi-yenler eşliğinde ayrı ayrı toplantı salonlarındaki görüşmeleri ile devam etti. Bütün bölgelerden alınan görüşler, toplantının ikinci günü büyük salonda birleştirilerek tartışmaya açıldı. Rapor alınan görüşler Sür-Koop tarafından derlenip bakanlığa sunulurken, 4 yıl geçerli olacak olan 5/1 Numaralı Ticari Amaçlı Balık Avcılığını Düzenleyen Tebliğ'de yer alması için gerekli çalışmalar yapılacağı bilgisi verildi. 🐟



Kooperatifçilik İlkeleri

Uluslararası Kooperatifler Birliği'nin (ICA) kuruluşunun 100. yılında (1995) Manchester kentinde yapılan Genel Kurul Toplantısında gözden geçirilerek kabul edilen kooperatifçilik ilkeleri 7 başlık altında sıralanmıştır.

1. Gönüllü ve herkese açık üyelik:

Kooperatifler; cinsel, sosyal, ırksal, siyasal ve dinsel ayırmıcılık olmaksızın, hizmetlerinden yararlanabilecek ve üyeliğin sorumluluklarını kabule razı olan herkese açık gönüllü kuruluşlardır.

2. Üyeler tarafından gerçekleştirilen demokratik denetim:

Kooperatifler; piyasa oluşturma ve karar alma süreçlerine katılan üyelerince denetlenen demokratik kuruluşlardır. Seçilmiş temsilci olarak hizmet eden erkekler ve kadınlar üyelerine karşı sorumludur. Birim kooperatif kuruluşlarında üyeler eşit oy hakkına sahiptir (her üyeye bir oy hakkı). Diğer düzeydeki kooperatif kuruluşlarında ise oy hakkı demokratik bir yaklaşımla düzenlenir.

3. Üyelerin ekonomik katılımı:

Üyeler, kooperatiflerinin sermayesine adil bir şekilde katkıda bulunur ve bunu demokratik olarak yönetirler. Bu sermayenin en azından bir kısmı genellikle kooperatifin ortak mülkiyetidir.

Çoğunlukla üyeler, üyeliğin bir koşulu olarak taahhüt edildiği üzere (var ise) sermaye üzerinden kısıtlı miktarda gelir elde ederler. Üyeler gelir fazlasını, muhtemelen "en azından bir kısmı taksim olunamaz kaynaklar" oluşturma yoluyla kooperatiflerini geliştirme, kooperatifle yapmış oldukları işlemlerle orantılı olarak üyelerine kar sağlama ve üyelerce onaylanan



International
Co-operative
Alliance

diğer faaliyetlere destek olma gibi amaçların biri ya da tamamı için ayırırlar.

4. Özerklik ve bağımsızlık:

Kooperatifler özerk, kendi kendine yeten ve üyelerince yönetilen kuruluşlardır. Kooperatifler, hükümetler dahil olmak üzere diğer kuruluşlarla bir anlaşmaya girmeleri ya da dış kaynaklar yoluyla sermayelerini artırmaları durumunda, bunu kooperatiflerin özerkliğini sürdürecektir ve üyelerinin demokratik yönetimini koruyacak şekilde

gerçekleştirirler.

5. Eğitim, öğrenim ve bilgilendirme:

Kooperatifler, üyelerine, seçilmiş temsilcilerine, yöneticilerine ve çalışanlarına kooperatiflerinin gelişimine etkin bir şekilde katkıda bulunabilmeleri için eğitim ve öğretim imkanı sağlar. Kooperatifler genel kamuoyunu – özellikle de gençleri ve kamuoyunu oluşturanları – işbirliğinin şekli ve yararları konusunda bilgilendirirler.

6. Kooperatifler arasında işbirliği:

Kooperatifler, yerel, ulusal, bölgesel ve uluslararası oluşumlarla birlikte çalışarak üyelerine daha etkin bir şekilde hizmet eder ve kooperatifçilik hareketini güçlendirir.

7. Topluma karşı sorumlu olma:

Kooperatifler, üyelerince onaylanan politikalar aracılığıyla toplumlarının sürdürülebilir kalkınması için çalışırlar.

Denizleri 7/24 İzleme İmkânı Sunacak Şamandıra Sistemleri Devreye Alınıyor

Türkiye'nin denizlerinde 6 noktaya kurulacak deniz şamandıra sistemleri vasıtasıyla elde edilecek veriler, yerli yazılım sayesinde Ankara'da kurulan merkezde izlenecek.



Balikesir

Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğüne (TAGEM) başlatılan çalışmalar kapsamında, Türkiye'nin denizlerinde 6 noktaya kurulacak şamandıralar ve yerli imkanlarla hazırlanan yazılım sayesinde pek çok veri toplanabilecek.

Avrupa Birliği (AB) IPA2 Dönemi kapsamında alınan 6 milyon 290 bin avruluk hibeyle, Balıkçılık Faaliyetlerinde Stok Değerlendirme Uygulamaları (IFISH) doğrultusunda hazırlanan proje hayata geçirildi.

"Denizlerin tomografisini çekecek" projedeki 6 şamandıradan ilk 2'si, Bandırma Körfezi ve Çanakkale Boğazı'na konuldu. Şamandıraların İstanbul Boğazı ve Karadeniz'de belirlenen diğer 4 noktaya daha yerleştirilmesiyle çalışmaların ilk aşaması tamamlanacak.

Şamandıralarda bulunan sensör ve kameralar aracılığıyla denizlerdeki gemi hareketliliğinin yanı sıra balık popülasyonu, balık hareketleri ve türleri ile deniz suyu fiziko kimyasal yapısı, su altı hareketliliği gibi konularda veriler alınabilecek.

Özel planlanmış, yüksek oranda doğruluğa sahip deniz şamandıra sistemleri vasıtasıyla elde edilecek veriler, Ankara'da kurulan merkezde izlenecek.

TAGEM bünyesindeki Türk mühendisler tarafından hazırlanan yazılımla kurulan Ulusal Balık Stokları İzleme Birimi'nde (UBSİBİM) toplanacak veriler, yerli ve milli imkanlarla oluşturulan yazılım vasıtası ile balıkçılık yönetimine esas veri bankası kurularak başta balıkçılar olmak üzere üniversiteler ve bilim adamlarının istifadesine sunulacak.



Şamandıra bırakma işlemi gelecek ay sonuna kadar tamamlanacak

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü Özkan Kayacan, bu çalışmanın, Tarım ve Orman Bakanlığının balıkçılık faslındaki en yüksek bütçeli projesi olduğunu söyledi.

Projenin iki ana başlık altında desteklendiğini aktaran Kayacan, "Bunlardan ilki Bakanlık personelinin altyapısını geliştirme ve eğitimi konusundaki teknik yardım, ikincisi ise denizlerdeki balık stoklarının belirlenmesinde kullanılacak izleme sistemleridir." dedi.

Şamandıralardan ilk 2'si olan T-Bora ve T-Kale'nin, Bandırma Körfezi ve Çanakkale Şehitler Abidesi bölgesine bırakıldığını belirten Kayacan, diğer 4 şamandırayı gelecek ay sonuna kadar tamamlamayı planladıklarını ifade etti.

Kayacan, "Kurulumların tamamlanmasının ardından elde edilecek verilerle hem ülkemiz hem de üye olduğumuz diğer bilimsel komisyona veri akışı sağlanacak. Hidroakustik sistemler sayesinde denizlerimizdeki memeli hayvanların da takibini yapabileceğiz. Geliştirdiğimiz bu projeye, başlatılan Milli Teknoloji Hamlesine Bakanlığımız da büyük bir katkı sağlamış olacak." diye konuştu.



Balon Balığının Dişleri, Dolgu ve Kaplamada Kullanılacak

İskenderun Teknik Üniversitesi (İSTE) öğretim üyeleri yaptıkları çalışma ile deniz canlıları ve balıkçıların korkulu rüyası balon balığının dişinden, insan diş protezinde kullanılacak dolgu ve kaplama malzemesi elde etti. Kaynak: Balon balığının dişleri, dolgu ve kaplamada kullanılacak

İSTE Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi Deniz Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cemal Turan, doktora öğrencisi Servet Ahmet Doğdu, Türk ve dünya denizlerinde ekonomik değeri olmayan ve deniz canlıları için de tehlike sinyalleri veren balon balıkları üzerine araştırma çalışması başlattı.

Prof. Dr. Turan, balon balıklarının son yıllarda Türkiye denizlerinde yaygın olarak görüldüğünü ve bu durumun Türk ekonomisine büyük kayıplar verdiğini söyledi. İSTE Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi Deniz Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cemal Turan, balon balıklarının türleri üzerinde yaptıkları araştırma çalışmaları içerisinde balon balığının çok

sağlam ve keskin dişlerinin, diş sağlığında da kullanılabileceğini gördüklerini söyledi.

Çürük insan Dişine Dolgu

Balon balıkları üzerinde yaptıkları çalışmalarla ekonomik değer katmaya ve insanlığın hizmetinde kullanılabilirliğine yönelik çalışma yürüttüklerini kaydeden Prof. Dr. Turan, ağız ve diş sağlığı sektöründe balon balıklarının dişlerinden faydalanabileceğinin anlaşıldığını söyledi. Turan, "Balon balıklarının dişleri çok sert. En sert dişlerden birine sahipler. Biz de 'bundan ne yapabiliriz?' diye düşündük. Dolgu malzemesi ve kaplama diş yapılabilecek diş malzemesi ürettik. Bununla ilgili patent başvurusunu da yaptık ve kabul edildi. Çürük bir insan dişini alarak, temizleyip balon balığının dişinden elde ettiğimiz dolgu malzemesi ile dolguladık. İnsan dişini balon balığının dişini birleştirerek tedavi ettik" ifadelerini kullandı.

Kaynak: ViraHaber



Pescaturismo (Balıkçılık Turizmi) -II- : Ortaya Çıkışı, Yasal Düzenleme ve Uygulamalar

Aşırı avcılık, habitat tahribatı ve düşen balıkçı gelirleri balıkçılığın en önemli problemleri arasında yer almaya başladığından bu yana geliştirilen yönetim yaklaşımları, bu sorunlarla başa çıkmak için yeterli olamamış görünüyor. Ancak balıkçılık yönetimi uygulamalarına ilave olarak balıkçılık sektörünü turistik pazar ile birleştirmenin makul bir yolunu bulmak, bu sorunlarla mücadelede yardımcı olabilir. Bu durum yalnızca kaynakların aşırı kullanımını sınırlandırmakla kalmaz, aynı zamanda balıkçılar, aileleri ve geleneksel olarak balıkçılık sektörü ile ilişkili diğer insanlar için alternatif bir gelir kaynağı oluşturur.

Balıkçılığın turizme ya da turizmin balıkçılığa odaklanmasının nerede başladığını tanımlamak zor olsa da, bu durum muhtemelen turizmin kendisi kadar eski görünüyor. Pescaturismo'nun dünyanın farklı yerlerinde, bağımsız bir şekilde ortaya çıktığını görüyoruz.

Çin ve Japonya'da karabatak ile balık avcılığı 1300 yıldan uzun süredir uygulanmakta ve birçok insanın ilgisini çekmektedir. Japonya'da, *ukai* adı verilen bu balıkçılık sanatı sayesinde birçok yer bir turizm cazibe merkezi olmuştur. Ayrıca Çin ve Japonya'daki kadar yaygın olmasa da benzeri bir avcılığın Yunanistan, Makedonya, Fransa, İngiltere gibi ülkelerde de yapıldığı rapor edilmiştir. İlk pesca-turistin belgelendiği vakalardan biri, Japon balıkçıların karabatak yardımıyla balık avladıklarını gözlemleyen Charlie Chaplin'dir. Büyük aktörün bu geleneksel avcılığı izlemek için iki kez Japonya'ya gittiği ve büyük ilgiyle karşılandığı bilinir.

Bununla birlikte, Nagara Nehri'nde karabatak avcılığı izlemeyi sevdiği iddia edilen Shogun Tokugawa (1543-1616), çok daha önce bilinen ilk "pesca-tourist" olarak kabul edilebilir.

Tanımlanmış bir kavram olarak pescaturismo 1982 yılında İtalya'da doğdu (*Regolamento recante norme in materia di disciplina dell'attività di pescaturismo, in attuazione dell'art. 27-bis della legge 17 febbraio 1982, n. 41, e successive modificazioni (G.U. n.197 del 23 agosto 1999)*). İtalyancada pesca ve turizmo (balıkçılık ve turizm) kelimelerinin bir arada kullanılmasıyla, uluslararası literatüre "pescaturismo", Türkçesiyle geleneksel balıkçılık turizmi ya da daha kısa ve öz haliyle balıkçılık turizmi olarak girmiştir. Balıkçılık turizmi çok geçmeden diğer Akdeniz ülkelerine de yayıldı. Çıkış nedeni, balıkçıların gelirini desteklemektir. Balıkçılığa meraklı turistler için organize edilen balıkçılık turizmi; belli bir zaman dilimini balıkçı teknesinde balıkçılıkla birlikte geçirmek, denizi, balıkçılığı, doğayı, balıkları ve balıkçılık kültürünü deneyimlemek anlamında kullanılmaktadır. Bu balıkçılık aktivitesinde, bakanlıkta sertifikalandırılmış balıkçı gemisine konuk olan kişi veya kişiler, balıkçılık operasyonunu deneyimler. Ayrıca güzel koylarda yüzme şansı bulur, şnorkel kullanıp su altını izleyebilir, tutulan balıklardan yiyebilir, balıkçılık mesleği, deniz ve balıkçılıkla ilgili hikayeleri bizzat balıkçının kendisinden dinleme fırsatı bulur.



İlk pesca-turist: Shogun Tokugawa (1543-1616)

Turistler bu uygulama sayesinde profesyonel balıkçılarla birlikte denize açılma, tekne gezisi, balıkçılık yöntemleri ve araçlarıyla ilgili bilgi edinme gibi faaliyetlere katılma, tekne yakalanan deniz ürünlerinden yemek hazırlama, deniz ortamı ve yerel topluluğun balıkçılık mirası hakkında bilgiler öğrenme şansına sahip olmaktadır. FAO danışmanlarından Andrea Zamparelli'nin İtalya'da balıkçılık turizmi üzerine yaptığı çalışmaya göre pescaturismo; yeni bir sürdürülebilir turizm şeklidir; ödeme yapan turistler, yerel profesyonel balıkçılarla birlikte ava çıkar, güneşlenir, balık avı operasyonlarına katılır ve son olarak o gün yakalanan balıklardan pişirip yemek suretiyle belli bir zaman geçirir. Akdeniz Koruma Alanları Ağı'na göre pescaturismo, geleneksel kıyı balıkçılığına entegredir ve profesyonel balıkçılara gemide ziyaretçi alma ve onları atalarının mesleği ile tanıştırmaya fırsatıdır. Bu faaliyet, kültürel özelliklerle (gelenek, balıkçılık tarihi), sosyal özelliklerle (mesleğin zorluklarını gösterme) ve geleneksel balıkçılığın çevresel özellikleriyle (balıkçılar balıkçılık kaynaklarının korunmasıyla ilgili sorunların merkezindedir) eko-uyumlu bir gelişim süreci ile uyumludur.

Pescaturismo'nun elde ettiği ilk başarının ardından, turistlerin bir balıkçının evinde bir veya daha fazla gün geçirebileceği, bir oda kiralarak balıkçı bir ailenin günlük yaşamına katılabileceği şekilde, uygulamanın kapsamını genişletmeye karar verilmiştir. Bugün gelinen noktada, dalyanlar ve akuakültür balıkçılığının deneyimlenmesi de bu işin kapsamı içine alınmış görünüyor. Hatta turistler balıkçıların evlerinde kalmanın yanı sıra, balıkçılıkla ilgili işlerine, av takımlarını tamir etmekle ilgili olanlar da dahil olmak üzere günlük rutinlere tanık olabilirler. Bu yeni genişlemiş pescaturismo formuna İtalya'da itti-turismo (ihtiyoturismo) denir.

İtalya, 20 seneyi aşkın süredir, balıkçılığı turistik amaçlı olarak da kullanan bir ülke olarak dikkat çekmektedir. Gerek yöneticiler gerekse İtalyan balıkçılar bu işten çok memnun görünmekte. Zira balıkçılık turizmi sayesinde, bir yandan balık stokları üzerinde balıkçılık baskısı azalıyor, bir yandan da balıkçılar ek gelir elde ediyorlar.

"Legapesca" adlı, İtalya'da balıkçılığın gelişimini destekleyen bir kurum turistlere tahsis ettikleri teknelerde konaklama ve avlanma imkanı sunmaktadır. Bu aktivite iddia edildiği gibi, balık stoklarının üzerindeki baskıyı azaltırken balıkçıların daha çok para kazanmasına da imkan sağlamaktadır. İtalya'nın geleneksel balıkçılık turizmine yaklaşımını yakından inceleyerek bir proje başlatan ve ardından bu işin

Ulusal Edo Shogunate hükümetini (1603-1868) kuran **Shogun TOKUGAWA**, genellikle Gifu'yu ziyaret ederken *Ukai*'yi izlemekten zevk aldı. Gifu'da yapılan vahşi balık şüşisi yemeyi sevdi ve bunun Tokyo'ya getirilmesini emretti. Birçok entelektüel de *Ukai*'yi sevdi. Ünlü Japon şair **MATSUO Basho**, Gifu'yu ziyaret ettiğinde ve karabatak avcılığını izlediğinde ünlü bir *haiku* yazdı:

"Görmek heyecan verici / ancak kısa süre sonra hüznü / karabatak tekneleri".



Prof. Dr. Vahdet ÜNAL
Ege Üniversitesi
Su Ürünleri Fakültesi
Öğretim Üyesi

yasal alt yapısını oluşturarak balıkçılarına balıkçılık turizmi fırsatı yaratan ülkelerden biri de Fransa'dır. Balıkçılık turizminin önemini farkına varan Fransız yetkililer, Fransa'nın güneyinde bulunan Cotes D'Azur bölgesini pilot proje için seçmişlerdir. Fransa'nın güvenlik sebebiyle koyduğu sert ve aşılması zor kuralların, geleneksel balıkçılık turizmi adı altında kimi zaman esnetilip kimi zaman da değişmesi gerektiğinin farkında olan yetkililer pilot projenin bu bağlamda faydalı olacağına inanmışlardır. 2009 - 2010 yıllarında gerçekleştirilen pesca-

turismo pilot projesi oldukça başarılı olmuş ve bu proje sayesinde gerekli yasal düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Fransız hükümeti, balıkçılık sektöründe başarılı olan bu projenin benzerlerini, daha sonra tarım konusunda da uygulamaya başlamıştır. Günümüzde Fransa, balıkçılık turizminin uygulandığı bir ülke olsa da, bu işin oldukça geç farkına varmış, bu işin yasal alt yapısını oluşturması çok zaman almıştır. Fransızlar başarılı bir pilot proje ile kendilerine bir rota çizmiş ve balıkçıların, balıkçılık turizmiyle bu pilot proje sonucunda tanışabilmiştir.

Bu nedenle, bu yazıda, başta İtalya ve Fransa deneyimi olmak üzere bazı Akdeniz ülkelerinin balıkçılık turizmine uygun yasal zemini hazırlamak üzere yaptığı çalışmaları, koyduğu kural ve düzenlemeleri anlatacağım. Ayrıca Türkiye'nin pescaturismo yolculuğu ve FAO Mavi Umut İnisiyatifi Teknik İşbirliği Programı çerçevesinde yapılanlar hakkında bilgiler vereceğim.

İtalya'da pescaturismo

Pescaturismo terimi 1982'de İtalya'da ilk kez tanımlanmış ancak ilk resmi ulusal düzenleme 1992'de onaylanmıştır. Bu turist-eğlence etkinliğinin, doğal kaynakların ve sorumlu turizmin sürdürülebilir kullanımını teşvik etmenin yanı sıra, deniz kültürü ve balıkçılık sektörü hakkında farkındalığı arttırmak için kullanılabilirliği kabul edilmiştir. Balıkçılık turizmi ilgi görünce, birçok balıkçılık şirketi ve özel işletme sahibi pescaturismo lisansı aldı ve dünya çapında ilgi hızla artıyor. Pescaturismo, deniz kaynaklarını korumak, kıyı erozyonunu ve kıyı çevresinin bozulmasını sınırlamak, aşırı balıkçılık etkilerini azaltmak, daha az bilinen türlerin tüketimini teşvik etmek, eski balıkçılık yöntemlerini tanıtmak, geliştirmek, nesiller arası değişimi teşvik etmek amacıyla geliştirilmiştir. Pescaturismo, kadınların balıkçılığa katılımını desteklemekte, kültürel çeşitlilik kaybını da sınırlamaktadır. İtalyan araştırmacı Saba ve arkadaşlarına göre, bir pescaturismo seyahati-ne karar vermek, bir turistin gerçek bir balıkçı teknesine binmesi, günlük profesyonel balıkçılık operasyonlarını gözlemlemesi ve gemideki av araçlarını tanıma, güneşlenme, şnorkeling, balık pişirme faaliyetleri ve aynı zamanda yerel gastronomik gelenekleri keşfetmek gibi etkinliklere katılması demektir. Pescaturismo macerası, sürdürülebilir ekoturizm, aktif katılım, doğal çevrenin hazinelerinin keşfi ve yerel deniz ürünleri mutfağı ürünlerini tatmaktan oluşan bir karışımdır. Yukarıdaki faaliyetlerin tümü, durağan "deniz-güneş-kum" turizminin aksine, aktif ve maceracı turizm kategorisine girmektedir. Öte yandan, pescaturismo, balıkçılara mesleklerinin imajını geliştirme ve kıyı topluluklarına - yerel sosyal kimliği geliştirme

aracı sunmaktadır. İtalyan yasalarına göre, pescaturismo faaliyetleri bireysel gemi sahipleri, balıkçı kooperatifleri veya konsorsiyumlar tarafından gerçekleştirilebilir. Balıkçıların geçerli bir balıkçılık lisansına sahip olmaları, bir balıkçı teknesine kayıtlı olmaları ve kıyı veya kısa menzilli balıkçılık bölgesinde faaliyet gösterme yetkisine sahip olmaları gerekir. Pescaturismo ile uğraşmak için ilk şart geçerli bir balıkçılık lisansına sahip olmaktır. İtalya'da gündüz ve gece boyunca (kapalı sezon hariç) pescaturismo faaliyetlerine izin verilir. Turistleri götüren gemiler belirli güvenlik standartlarını karşılamalı ve uygun şekilde donatılmalıdır. Bu tür faaliyetlerde sadece belirli balıkçı teknelerinin ve av araçlarının kullanılmasına izin verilmektedir. Yiyecek içecek hizmetleri için özel kurallar idari bölgelere göre değişiklik göstermektedir, çünkü idari bölgeler sağlık ve hijyen standartları hakkında mevzuat çıkarmaya yetkilidirler. Bu konuda farklı işletme seviyelerinde 4 işletme prosedürü belirlenmiştir:

1. Pescaturismo balık avı gezisinde balık yakalanır ve ızgarada hazırlanır
2. Pescaturismo gezisi sırasında yakalanmış balık ve / veya gemide saklanan diğer yiyecekler (buzdolabında olsun ya da olmasın) gemide hazırlanmış ve sunulan yemekler
3. Servis yapılmadan önce başka işlem yapılmayan, pescaturismo öncesi kapalı alanda hazırlanan yemekler
4. Paketlenmiş yiyeceklerin ikramı (soğutulmuş veya değil)

Katering ve hijyen standartlarına uymak önemlidir! İtalya için yukarıda belirtilen 4 prosedürün hepsinde ortak olan minimum gereksinimleri Avrupa Birliği düzenlemelerinden türetilen rapor edilmiştir.

Katering ve hijyen

- Su tedarik etmek
- Sıcak ve soğuk içme suyunun sağlanması
- Yiyecek temizliği ve işlenmesi için içme suyu deposu varlığı
- Mutfak veya pişirme yeriyle doğrudan bağlantısı olmayan bir tuvalet imkanı
- Havalandırma sistemi (doğal veya mekanik)
- Deterjan ve dezenfektanların depolanması için kapalı kaplar
- Gıda işlemeye ayrılmış alanda yeterli aydınlatma (doğal veya yapay)
- Katı ve sıvı atıkların bertarafı; gıda işlemesi için alanın dışına yerleştirilen bir çöp kutusu (tercihen pedallı) kolayca çıkarılabilir ve dezenfekte edilebilir olmalı
- Çeşitli atık türleri için geri dönüşüm kutuları
- Daha sonra bertaraf edilmesi için atık su depolama sistemi
- Dezenfekte edilebilir ve korozyona dayanıklı bir yemek hazırlama tezgahı
- Mutfak eşyaları için kapalı kaplar
- Hava geçirmez contalı dezenfekte edilebilir gıda kapları
- Sineklikli pencereler
- İş kıyafetlerini saklama dolapları
- İsteyen bölgeler için sigorta poliçesi (her bölge istemiyor ve düzenlemelerde de yok).

Pescaturismo otoritesi

Yetkilendirme talebinde aşağıdaki belgeler bulunmalıdır:

- Balıkçı gemisi güvenlik sertifikasının bir kopyası (3 yıl boyunca geçerlidir)

- Stabilité testinin bir kopyası
- Pescaturismo'ya özel balıkçı gemisi güvenlik sertifikasının bir kopyası

Yukarıda belirtilen koşullara tabi olarak liman başkanı, gidebilecek azami kişi sayısını (mürettebata ek olarak asla 12'den fazla olmamak üzere) gösterecek ve izin alınmasından itibaren 60 gün içinde yetkilendirecektir.

Profesyonel balıkçı teknesi başına düşen ziyaretçi sayısı en fazla 12 kişi ile sınırlıdır ve hepsinin sigortalanması gerekmektedir. Bu faaliyetle ilgili olarak tekne sahibi tarafından kazanılan herhangi bir gelir vergiye tabidir.

Balıkçılık operasyonları sırasında edinilen balık ve kabuklu deniz hayvanları ulusal sağlık düzenlemelerine tabidir.

Rüzgar gücü 2 boforu geçmemeli ve turistler kalkış limanına geri getirilmelidir. 14 yaşın altındaki çocuklara, sadece bir yetişkin eşliğinde teknede izin verilir.

Balıkçı gemileri gemide cankurtaran ekipmanı taşımalıdır.

Gemiler her bir kişi için ışıklı, hafif can yelekleri ve duman sinyalleri bulundurmak zorundadır.

Janot ve O' Hara'ya göre, Sardunya'daki pescaturismo etkinliği çok iyi gelişmiştir ve diğer Avrupa ülkeleri ve bölgeleri için iyi bir örnek ve en iyi uygulamayı teşkil edebilir. Şu anda, Doğu Sardinya'daki PescaTour ve Balıkçılık Yerel Eylem Grubu (FLAG) birliği pescaturismo hakkında bir Avrupa yasa taslağı sunmak için birlikte çalışmaktadır.

İtalyan araştırmacı Maria Bonaria Lai ve arkadaşlarının çalışmasına göre, pescaturismo etkinliğine katılan turistlerin memnuniyet analizi araştırması, Sardinya'da ankete katılan turistlerin %82'sinin pescaturismo için maksimum memnuniyet puanı verdiğini göstermektedir. Balık avcılığının gösterilmesi (balık avı ile bağlantılı olarak yürütülen faaliyetler); arazi gezileri (balıkçılıkla ilgili olmayan faaliyetler); balıkları öğle yemeğine hazırlamak için kullanılan geleneksel yemek tarifleri (yemek deneyimi), genel tatmin seviyesini şekillendirmede en önemli nitelikler olarak ortaya çıkmaktadır.

Yunanistan'da pescaturismo

Yunanistan'da pescaturismo ofisi, 10 Nisan 2012 tarihinde, "Elektronik iletişim, ulaşım, kamu işleri ve diğer hükümler üzerine düzenlemeler" ile ilgili 4070/2012 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle başlamıştır. Kanun'un 6. kısmı ve 174-184. maddeler pescaturismo ile ilgilidir. İlgili maddede, Yunanistan'da bu balıkçılık faaliyetinin tanımı verilmiştir (Md.175). Pescaturismo alanındaki faaliyetlerin ve küçük ölçekli girişimciliğin geliştirilmesi, düzenlenmesi ve denetlenmesi; balıkçılığın gelirinin ve yerel ekonominin desteklenmesi amacıyla yapılan faaliyetler kapsamında başlatılmış olsa da, iç turizm ürününün zenginleştirilmesi ve çeşitlendirilmesi, çekiciliğinin ve rekabetçiliğinin artırılması maddesi de" (Md.174) bunla ilgilidir.

Kalan maddeler; pesca-turist (Madde 178), lisanslama (madde 176, 177, 181), alansal ve zamansal düzenlemeler, av aracı kısıtlamaları ve güvenlik önlemleri (Madde 179, 180), cezalar (Madde 182), vergi ve sigorta düzenlemeleri (Madde 183) ve diğer genel hükümler (Madde 184) ile ilgili detayları içermektedir.

Madde 180'inin, 5. bendinde, pescaturismo faaliyetinde yakalanan deniz ürünlerinin satış hakkının profesyonel balıkçı lisansı ile belirtilen hükümler uyarınca, balıkçıya ait olduğu açıkça belirtilmektedir!

Lisanslandırma ile ilgili kararlar ve düzenlemelerde Ekonomi Bakanlığı, Kırsal Kalkınma ve Gıda Bakanlığı, Turizm Bakanlığı ve Denizcilik & Ege Bakanlığı birlikte hareket etmiştir. Ancak 2015'de İmar, Çevre ve Enerji Bakanlığı, Sürdürülebilir Balıkçılık Genel Müdürlüğü, Balıkçılık Politikası ve Kaynakları Dairesi Başkanlığı notuyla uygulamaya geçmiştir.

Yunanistan'da pescaturismo için ruhsatlandırılacak bir balıkçı teknesinin koşullarının genel çerçevesi aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

- Geminin toplam uzunluğu 15 metreden küçük olmalıdır

- Dip trolü ve gırgır hariç tüm av araçları kullanılabilir

- Balıkçının, profesyonel balıkçılık lisansı olmasıdır

- Geminin bir denize elverişlilik ve denizde güvenlik belgesi olmalıdır

- Gemi, balıkçılık faaliyetlerini gerçekleştirmek için yeterli alana sahip olmalıdır

- Balıkçı, denizde güvenlik ve hijyen ile ilgili tüm mevzuatlara uymalıdır

Yunanistan'da 2016 yılı itibarıyla 60'tan fazla pescaturismo lisansı vardı. Bugün bu rakam artmış olmalı. Yunan sularında bir balık avı gezisi rezervasyonu ile ilgili, Yunanistan'daki çeşitli yerlerdeki (örneğin; Korfu, Skiathos, Paros, Naxos, Girit) pescaturismo iletişim bilgileri sağlayan pek çok internet sayfası ("Yunanistan Balıkçılık Turizmi" arama sorgusu altında) bulunmaktadır.

Fransa'da pescaturismo

Fransa'da, zaman zaman yolcuların profesyonel balıkçılık için donatılan gemilere binmeleri, 2006'ya kadar belirli bir düzenleyici çerçeveye sahip olmadan geleneksel bir şekilde uygulanmıştır. Ancak uluslararası bir Fransız şirketin CEO'su olan Edouard Michelin'in, profesyonel bir balıkçı ve yerel balıkçılık komitesi başkanı olan Audierne'nin (Brittany, Fransa) teknesinde bir gezi sırasında talihsiz bir şekilde ölümü dönüm noktası olmuş ve balıkçılık turizmi faaliyetine çok sıkı düzenlemeler getirilmiştir. Bugün Fransa'da pescaturismo etkinliği, yasal olarak sıkı düzenlenmiş bir aktivitedir ve sadece iyi tanımlanmış koşullar altında uygulanabilir.

Fransa'da ilk pescaturismo denemesi, iki mürettebatı olan 7 metre ve üzeri gemilere odaklanmıştır. Çünkü işin başında mevcut düzenlemeler küçük gemileri hariç tuttu. Ancak 2010'dan sonra bir mürettebatı olan 7 metreden küçük gemiler dikkate alınmıştır. Proje sırasında bu tür bir faaliyetin gelişmesinin önündeki en büyük engellerden birinin açıkça pescaturismo ile ilgili yasal ve özel çerçevenin olduğu ortaya çıktı.

Zamanında, profesyonel balıkçılığın çeşitlendirilmesi ve tanıtımının birincil hedeflerini garanti altına almak için, bir faaliyet sözleşmesi oluşturulmuş ve balıkçılık dünyasının mülkü olan *pescaturisme* markası, Fransız Sınai Mülkiyet Ulusal Enstitüsüne tevdi edilmiştir.

Vergilendirme açısından, eğer balıkçıların balık avı faaliyetleriyle aynı vergi aralığında yer alması durumunda ve pescaturismo ile elde ettikleri yıllık gelir 32 000 Avro'yu aşmaması ve yıllık toplam gelirlerinin % 50'sinin üzerinde olmamak koşuluyla, pescaturismo KDV'ye tabi değildir.

Sonuç olarak, aslında bu faaliyet balık avı faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi meselesidir, yoksa balıkçılığın dönüştürülmesi meselesi değil. Şunu göz ardı etmemek gerekir ki; Marco Polo deneysel projesi, Fransa'daki pescaturismo uygulanmasının yasal çerçevesinin evrimini tasarlamaya ve yönlendirmeye kuvvetle yardımcı olmuştur. Akdeniz'de olduğu gibi Atlantik'te de, pescaturismo gelişimi, üç yıl boyunca (2009-2011) "Marco Polo changer yönetimi" tarafından yürütülen pilot proje Pesca-tourisme 83 tarafından güçlenmiştir. Atlantik ve Fransız Akdeniz kıyılarındaki pescaturism faaliyetini başlatmaya ve geliştirmeye yönelik birçok projeye izin verilmiştir: Equal / DEFIS (2006-2007), PRESPO (2009-2011), Pesca-tourisme 83 (2009-2011) ve PescaAtlantique (2012-2013 ve 2014-2015).

Fransa'dan başarılı bir pescaturismo geliştirme projesi örneği

Fransa'nın güneyinde yer alan Var'da gerçekleştirilen geleneksel balıkçılık turizmi projesi üç yıl sürmüştür ve üç safhada gerçekleştirilmiştir. Bu proje hem gelecekte yapılacak olan projelere örnek teşkil etmesi açısından, hem de aktivitenin artı ve eksilerinin belirlenmesi açısından oldukça önemlidir.

Hazırlık Aşaması

- Bölgesel balıkçılığın tanınması ve irdelenmesi bu gibi bir projenin her zaman ilk adımı ol-

muştur. Bölgesel olarak yapılan balıkçılık bilinen hiçbir proje üretmek veya uygulamak mümkün değildir. Bu nedenle, öncelikli olarak uygulamanın yapılacağı bölgenin iyi irdelenmesi şarttır.

- Geleneksel balıkçılık turizmi kavramının balıkçılar ile birlikte teknelerine ve av tiplerine göre tanımlanması bölgesel balıkçılığın tanınmasının ardından gelir. Her tekne hem yapısı açısından hem de yaptığı av açısından farklılıklar gösterebilir. Bu farklılardan doğan farklı seçenekler olması aktiviteye hem çeşitlilik hem de renk katacaktır. Bu açıdan farklı tiplerin belirlenmesi ve irdelenmesi gerekir.

- Sürdürdükleri balıkçılık aktiviteleri gereği, tekneler doğal olarak yolcu taşımacılığına göre dizayn edilmemiştir. Bu balıkçı teknelerinin geleneksel balıkçılık turizmi aktivitesi icra edilmeleri için öncelikle turistleri ağırlayabilecek uygun şekle getirilmeleri gerekmektedir.

- Balıkçılık turizmi fikrinin pazarlanması ve cazip hale getirilmesi hazırlık aşamasının son adımıdır. Her fikir ne kadar iyi olursa olsun mutlaka pazarlanmaya ihtiyacı vardır. İyi pazarlanmayan hiçbir ürün tüketiciye ulaşamayacağı için istenilen sonucu veremez.

Pilot Aşama

- Proje, gönüllü tekne sahipleriyle yapılan ve 2009 yılının Haziran ayından Eylül ayına kadar süren geniş ölçekli bir deneme ile başlamıştır. Bu deneme balıkçılık turizmi aktivitesinin neler getirip neler götüreceğinin anlaşılması açısından çok faydalı olmuştur. Deneme esnasında, hazırlık aşamasında gözden kaçan veya düşünülemeyen unsurlar fark edilmiş ve tamamlanmıştır. Bu tip bir aktivite uygulanmaya başlanmadan önce geniş ölçekli denemelerin yapılması birçok açıdan son derece önemlidir; bu örnekte yapılan 4 aylık denemede fark edilen birçok eksik olmuştur.

- Denemeden alınan verilerin de yardımıyla, aktivitenin kalite standartlarını belirlemek adına bir değerlendirme yapılmıştır. Geleneksel balıkçılık turizmi sertifikaları aktiviteyi gerçekleştirmek isteyen tüm balıkçılar için zorunlu hale getirilmiştir. Bu sertifikalar aktiviteyi gerçekleştirecek olan kişi veya kuruluşun konuya hakim olduğuna ve turistlerin rahatı ve güvenliği için tüm gerekleri yerine getirdiğine emim olabilmek için oldukça önemlidir. Bu sertifikalar önüne gelenin bu aktiviteyi yapmasına engel olurken, aktivitenin güvenlik unsurları açısından takibini kolaylaştırmıştır.

Geliştirme Aşaması

- Bu adım kesin temeller üzerine, doğru tasarlanmış yürürlüklerin de yardımıyla geleneksel balıkçılık turizminin kurulmasına giden adım olmuştur. Fiilen geleneksel balıkçılık turizmi aktivitesinin start aldığı adım olarak da kabul edilebilir. Bu adımda ilk kez çeşitli balıkçılar gerekli sertifikaları temin edip, yasal çerçeveler ve düzenlemeler içerisinde fiilen geleneksel balıkçılık aktivitesini gerçekleştirmeye başlamışlardır.

- 2009'da ikişer mürettebatlı 5 tekneye, 2010'da ise tek mürettebatlı 1 tekneye geleneksel balıkçılık turizmi aktivitesini gerçekleştirmek üzere gerekli izinler verilmiştir. Geliştirme aşamasında toplamda 6 tekne ele alınmıştır ve projeye başlanmadan önceki son adım olan geliştirme aşamasında toplanması kritik olan birçok verinin toplanmasına yardımcı olmuşlardır;

- Toplamda 300 yolcu teknelere alınmıştır ve bu da tekne başına ortalama 2 yolcuya denk gelmektedir.

- Balıkçıların günlük gelirlerinde %30 ila %70 arası bir artış gözlenmiştir ve üstelik bu gelir artışı daha az balık yakalanırken sağlanmıştır.

- Bu projenin, halkın gözünde balıkçılığın imajını iyi yönde değiştirdiği, kimi balıkçıların da halka olan tutumlarını olumlu etkilediği tespit edilmiştir.

- Bu adım ile projenin en can alıcı unsurları olan daha az balık ile daha çok gelir elde etmek ve balık stokları üzerindeki baskıyı azaltmak amaçlarının gerçekleştirildiği somut bir şekilde görülmüştür.

Projenin Diğer Getirdikleri

Bu proje beraberinde farklı aktiviteler de getirmiştir, bunlar daha ufak projeler gibi görünse de geleneksel balıkçılık turizmi aktivitesine bütünleşik olarak ek projeler halinde düzenlenebilmektedirler.

Ek Projeler

- Yemek turizmi; ikram servisi ve yemek tadımı ve balıkçıların evinde bir akşam yemeği. Geleneksel balıkçılık turizmi aktivitesinin icrası esnasında yakalanan balıklar ile aktivite sırasında veya sonrasında balıkçıların evlerinde, onların aileleriyle bir akşam yemeği yenmesi.

- Balıkçılar ve onların aileleri ile konaklama; onların hayatlarını ve yaşam tarzlarını biraz daha iyi irdeleyebilme fırsatı, hatta geleneksel balıkçılık turizmi aktivitesini daha uzun süreli düzenleyebilme şansı.

- Diğer bölgesel ürünlerin, denize çıkmadan veya karaya döndüğünde tanıtılması.

Aktivitenin gerçekleştirilebilmesi açısından önemli bazı ek unsurlar da elbette ki söz konusudur, bunlar şöyle sıralanabilir;

- Geleneksel balıkçılık turizminin gerçekleştirilmesinin düşünüldüğü alanlarda bölgenin doğal balıkçılık anlayışı ve çevre göz önünde bulundurulmalıdır. Nasıl ki her alanda veya teknede aynı balıkçılık metodu uygulanmıyor ise aynı geleneksel balıkçılık turizmi aktivitesi de her alan için uygun olmayabilir, alanlara göre detaylar farklılıklar gösterebilir.

- Fransa'da Var'da benimsenen fikir, balıkçı teknelerini birer yolcu teknesine çevirmek değil, sadece meraklılarına balıkçıların hayatını keşfetme fırsatı verektir. Hedef sadece para olduğu takdirde aktivitenin ruhu ve amacı kaybolup belirlenen çerçevenin dışına çıkılabilir. Bunun engellenmesi açısından misyonlara ve prensiplere uyulması çok önemlidir.

- Bu tarz bir projenin gerçekleştirilmesi için bütün kaynakları bir araya getirebilen bir sistem gerekmektedir. Kaynakların sağlanması aktiviteyi gerçekleştirmek isteyenler için de, katılmak isteyenler için de oldukça önemlidir. Kaynakların bir araya getirilmesi ve sunulması yerel yönetimlerin görevidir ve kontrolleri altındadır.
- Geleneksel balıkçılık turizmi alternatif bir aktivitedir, bu sebepten bu aktivitenin gelişimi gönüllülerle desteklenmelidir. Aktivitenin gelişimi, zaman ile geleceğe uyumu ve sürdürülebilirliği açısından gönüllerin desteği elzemdir.

Sonuç itibarı ile Fransa'da uygulanan bu geliştirme projesi geleneksel balıkçılık turizmi aktivitesinin irdelenmesi, tanınması ve uygulanması için gerekli olan unsurların fark edilmesi açısından oldukça önemli olmuştur. Aktiviteye başlanabilmesi için gerekli ihtiyaçları göz önüne serip, geliştirilmesine ve uygulanabilmesi-ne imkan sağlamıştır.

Korsika'da balıkçılık turizmi

Korsika, sahip olduğu balıkçılık düzenlemelerine ek olarak balıkçılık turizmine yönelik özel kurallar getirmiştir. Bu kural ve düzenlemeler arasında şu maddeler dikkat çekmektedir;

- Balıkçılık turizminin yapılacağı tekneye iki turist almak mümkündür. Ancak teknede iki profesyonel balıkçı yer alıyorsa bu durumda yasalar üç turiste izin verir.

- Eğer teknede tuvalet yoksa gezi 4 saat içinde, eğer var ise 6 saat içinde son bulur.

- Ücret kişi başı maksimum 50 Avrodur.

- Balıkçı teknesi kıyıda 1 milden fazla uzaklaşamaz.

- Teknede önemli kural ve açıklamaların bulunduğu bir levha vardır.

- Yolcuların sigortalanması zorunludur.

Uygulamada neler dikkate alınmalı?

- Geleneksel balıkçılık sadece gerçek kişi için su ürünleri ruhsat tezkeresi sahibi balıkçılar ve kooperatifleri aracılığıyla yapılmalıdır.

- Katılımcılar önceden hazırlanmış broşürler ve kitapçıklar ile pescaturismo uygulaması ve bölgedeki balıkçılıkla ilgili kurallar ve özellikler konusunda bilgilendirilmelidir. Kitapçıklar geleneksel balıkçılık turizmi aktivitesinin doğru uygulanması açısından oldukça önemli bilgileri barındırmaktadır. 📄

• Mevzuattan kaynaklanan asgari boyut, yasak türler, günlük av limitleri, izin verilen ekipmanlar gibi yükümlülüklerle ilişkin eğitim verilmelidir. Eğitimler toplantı, kurs ya da broşür dağıtım şeklinde ilgililere aktarılabilir. Ancak bu eğitimler verildikten sonra aktivite esnasında bu hususlara uyulması beklenebilir ve aktiviteyi gerçekleştirenler aksi durumlardan sorumlu tutulabilirler. Mevzuatın doğru bir biçimde uygulanması aktivitenin sürdürülebilirliği açısından önemlidir.

• Her türlü balık avcılığı ve av aracı pescaturismo amaçları için uygun değildir. Örneğin, kaza riski taşıyan trol balıkçılığı yapan gemilerin turistleri ağırlamasına izin verilmez.

• Pescaturismo için tercih edilen araçlar ağırlıklı olarak pasif av araçları (örneğin; fanyalı ağlar, sade ağlar), paragraf takımları, el oltaları ve zıpkınlardır. Bazı durumlarda, bazı geleneksel balıkçılık formları (örneğin, balina avcılığı) artık mevcut değildir ancak insanlar bir zamanlar gemilerin nasıl işletildiğiyle ilgilenmektedir (örneğin, Almanya; balina avı gemileri).

Türkiye’de pescaturismo girişimleri

Türkiye’nin balıkçılık turizmi konusunda yaptığı ilk ve en önemli girişim, Akdeniz Koruma Derneği (AKD) tarafından gerçekleştirilmiştir. 2012 yılında başlatılan balıkçı gemisi gerilim programı kapsamında kullanımdan çıkarılan gemilerden birinin 2013 yılında Gökova Körfezi’ne komşu olan Akyaka Belediyesine verilmesini sağlayan AKD, balıkçılar için alternatif gelir kaynağı yaratmak ve Gökova Körfezi’nde balıkçılık turizmi uygulamasını hayata geçirerek yerel turizmi desteklemek için büyük çabalar sarf etmiştir. 2014 yılında Muğla ilinin büyükşehir olmasıyla birlikte öngörülen bazı sorunlar ortaya çıkmaya başlamıştır. 2016 yılında hibe edilen balıkçı gemisini baştan aşağıya yenilemiş, seyahat ajanslarının istediği güvenlik ve hijyen ile ilgili ihtiyaçları gidermiş ve balıkçılık turizmine başlamakta hazır donanımlı bir gemi ortaya çıkarmıştır. Bölgede bulunan kooperatiflerden balıkçılık turizmine ilgi duyan 12 gönüllü balıkçı eğitimlerden geçirilmiştir. Ancak Gökova Körfezinin yapısı ve güzelliği, iç körfezde balıkçılık turizmi yapabilecek su ürünleri kooperatiflerinin varlığı ve İtalya gibi iyi bir örnek bulunması bile AKD’nin başarılı olması için yeterli olamamıştır. Mevcut yasal düzenlemelerin ve ilgili yönetmeliklerin balıkçı gemilerinde profesyonel olmayan ziyaretçilerin bulunmasına izin vermemesi engeli bir türlü aşılamamıştır. Ticari Balıkçılık Kararnamesi, Madde 45, yalnızca profesyonel balıkçı belgesine sahip olan kişiler gemilerde bulunabileceğini ve balıkçılık ile ilgili faaliyetler gerçekleştirebileceğini bildirmektedir. Sonuç olarak, balıkçılık turizmi denizlerimizde uygulanamamaktadır.

AKD’nin Gökova Körfezi için hazırladığı balıkçılık turizmi gemisi

AKD tarafından hazırlanan balıkçılık turizmi gemisine Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından el konulması, Türkiye’nin balıkçılık turizmine geçişini yıllarca geriye itti. İlgili resmi kurumlardan proje için bile izin alınamaması ve bu iş için hazırlanan gemiye el konulması, projenin sonu oldu. Yapılan onca masraf, harcanan onca emek hiçe sayılarak balıkçılık turizmi gemisinin çöp tekenesine dönüştürülmesi, Avrupa’da yayınlanan bir dergide “yaratıcı fikrin politikacılarca cezalandırılması” olarak değerlendirildi. Ne yazık ki, okuma özürlü halkımız olaya herhangi bir ilgi veya tepki gösteremedi!

Olumsuz sonuçlanan ilk balıkçılık turizmi girişiminden yaklaşık beş yıl sonra Türkiye, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Akdeniz’de Mavi Umut İnisiyatifi Teknik İşbirliği Programı (TİP) sayesinde, 2019 yılında balıkçılık turizmini tekrar masaya yatırmış ve bu işe, Fransa’da olduğu gibi bir proje ve bölge ile başlama yolunu seçmiştir. Bu kapsamda 8-9 Ekim 2019 tarihleri arasında İstanbul’da Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Akdeniz’de Mavi Umut İnisiyatifi Teknik İşbirliği Programı (TİP) - kapsamında **Pescaturismo Diyaloğu**, gerçekleştirildi. Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SÜR-KOOP), FAO ve ilgili diğer paydaşların temsilcilerinin katıldığı bu toplantının iki ana hedefi üzerinde sunum ve tartışmalar gerçekleştirildi:

• Mevcut ve yeni geliştirilen modellere değinerek geleneksel balıkçılık turizmine ilişkin bilgilerin ve en iyi uygulamaların paylaşılması;

• Balıkçılık turizmi için Türkiye’de siyasi iradenin desteklenmesi ve balıkçılık turizmi için gerçekleştirilebilmesi adına önerilerin ele alınması.

Toplantı, Tarım ve Orman Bakanlığı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdür Yardımcısı Turgay Türkyılmaz ve Kaynak Yönetimi ve Balıkçılık Yapıları Daire Başkanı Doç. Dr. Mahir Kanyılmaz’ın başkanlığında açılış konuşması ve katılımcıların tanıtımı ile başladı. Turgay Türkyılmaz, küçük ölçekli balıkçılar için alternatif gelir kaynakları sağlayarak balık stoklarının korunmasının önemine dikkat çekti. Bu bağlamda, ülkemizde balıkçılık turizmi uygulanmasının, balıkçılık topluluklarının sosyo-ekonomik koşullarının iyileştirilmesinde önemli rol oynayacağına ve balıkçılık çabalarını azaltarak balık stoklarının korunmasına katkıda bulunacağına değindi. Toplantı gündemine uygun olarak, Mavi Umut İnisiyatifi’nin içeriği, projenin Teknik Koordinatörü FAO’dan Henry DeBey tarafından sunuldu.



FAO TCP/INT/3702, Pescaturismo Diyaloğu katılımcıları: 8-9 Ekim 2019, İstanbul

Toplantının açılış oturumunda, Mavi Umut İnisiyatifi projesinin faaliyetlerini ele alan Türkiye’nin Gökova Körfezi’nde balıkçılık turizmi teşvik etmek için balıkçılık topluluklarıyla ortak olma konulu belgesel film katılımcılarla paylaşıldı.

Katılımcıları pescaturismo kavramı ile tanıştırmak için Ege Üniversitesi’nden Prof. Dr. Vahdet Ünal, Akdeniz’de, özellikle İtalya, Fransa, Yunanistan ve İspanya’da, mevcut olan yasama tabanı, balıkçılık turizmi modelleri, istatistikler ve olası yönetim uygulamalarını katılımcılar ile paylaştı.

Karadeniz’de balıkçılık turizminin olası uygulanmasının ilk adımları olarak, Rize Üniversitesi’nden Prof. Dr. Göktuğ Dalgıç, devam etmekte olan Coops to Coast (Karadeniz Kıyıları, Türk-AB Balıkçı Kooperatiflerinin İşbirliğiyle Geliyor) projesine değindi. Proje kapsamında, Karadeniz’den bazı balıkçıların İtalya’ya pescaturismo uygulamalarını yerinde görmeye götürüleceği bilgisi verildi ve Mavi Umut Projesi sonuçlarının projeleri için çok önemli olduğuna vurgu yapıldı.

Akdeniz Koruma Derneği (AKD) Başkanı Zafer Kızılkaya, Türkiye’nin geleneksel balıkçılık turizmi konusunda yapılan ilk pilot proje ve karşılaşılan sorunlar hakkında bilgi verdi. Zafer Kızılkaya, projenin yürütülmesine engel olan mevcut yasal düzenlemeler sebebiyle, balıkçılık turizminin bugün itibarıyla Türk denizlerinin hiçbir noktasında uygulanmadığına ve yasal düzenlemelerin bir an evvel yapılmasının önemine vurgu yaptı.

Toplantının ilk gününde katılımcılar, yasal engeller bakımından yürürlükteki yönetmeliklerin güncel durumunu değerlendirmişti. Toplantının ikinci gününde, bilim, yönetim ve uygulama alanlarında “somut” (altyapı) ve “soyut” (kapasite geliştirme) hususlar dahil olmak üzere, **Türkiye Gökova’da geleneksel balıkçılık turizmi için yatırım ihtiyaçlarını içeren bir yol haritası belirlendi. Ayrıca pescaturismo faaliyeti için “balıkçılık turizmi” teriminin kullanılması kabul edilmiş ve balıkçılık turizmi tanımı şu şekilde onaylanmıştır: balıkçı olmayan kişilerden eğlence, dinlenme, merak ve turizm amacıyla, ilgili bakanlıkça istenen koşulları yerine getiren 12 m’den küçük geleneksel balıkçı teknelerine binebilmeleri ve balıkçılığı meslek edinmiş kişilerin (akuakültür ve dalyancılık dahil) tecrübelerini, kültürlerini yerinde deneyimlemeleri faaliyeti.**

Tarım ve Orman Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcileri, üniversiteler ve STK’lar dahil olmak üzere katılımcılar ve uzmanlar, konu ile ilgili görüşlerini bildirip, pilot proje alanı olan Gökova Körfezi için yatırım ihtiyaçlarının tespiti ile Türkiye’de balıkçılık turizminin uygulanması için kurumsal ve yasal yol haritası hazırlamıştır. Örnek çalışmalar için bölgede 3 kooperatif yönetim kurulu

tarafından seçilecek olan teknelerin Akdeniz Koruma Derneği tarafından Mavi Umut İnisiyatifi proje desteğiyle modifiye edilmesine karar verilmiştir.

Toplantıda, balıkçılık turizminin, tüm olumlu özelliklerine rağmen, eğer ruhsat balıkçılara değil de charter operatörlerine veya balıkçılıkla ilgisi olmayan kişi veya şirketlere verilirse, balıkçılara fayda sağlamayan ve deniz canlılarının sürdürülebilirliğine katkı koymaktan uzak bir ticari aktivite olmaktan öteye gidemeyeceği konusunda hem fikir olundu. Pilot bölgelerde (Gökova ve Göcek) çalışmalara başlanması ve bu konuda hazırlanacak temel raporun bir an evvel bitirilmesi (Vahdet Ünal tarafından) kararlaştırıldı.

Piasecki ve arkadaşları 2016 yılında Avrupa’da Pescaturismo üzerine yazdıkları makalelerinde sadece üç Avrupa ülkesinin (İtalya, Fransa ve Yunanistan) balıkçılık turizmi ile ilgili etkili bir yasama organına sahip olduğunu, İspanya ve Güney Kıbrıs’ın balıkçılık turizmi için yasal bir çerçeve oluşturma çabalarını başlattıklarını rapor etmişlerdir. Bugün bu sayılar artmış olabilir. Türkiye treni yakalamalı!

Sonuç olarak, bu yazıyı Sicilya’dan (Mantana), bir fotoğraf ile sonlandırmak istiyorum. Balıkçılığı, insanlığınu, sanatı, acıyı, çabayı, mücadeleyi, dayanışmayı ve daha birçok kavram ve değeri çağrıştırdığını düşündüğüm bu fotoğraf karesi gibi milyonlarcasını barındırıyor balıkçılık. Balıkçılık turizmi tam da bu nedenle var

ve tam da bu nedenle Türkiye’de de olacak! Er ya da geç... Ne demiş Antik Yunan filozofu Heraklitos? Değişmeyen tek şey, değişimin kendisidir...

Kaynaklar

AKD, 2013. Traditional Fishing Tourism Project. Mediterranean Conservation Society (AKD). Project outcomes.

Bellia R., Collombon M. 2012. Le Projet Pescaturismo 83; Le pescaturismo et le développement local maritime durable. Marco Polo Échanger Autrement, Marseille, France.

Bellia R. 2016. Le pescaturismo: une solution pour la pêche durable au nord et au sud de la Méditerranée ? Une expérience conduite dans le parc national de Taza, Algérie. SEA-Med Project Technical Series.

Disa, W., 2019. Meeting Recommendations. Pescaturismo Dialogue, TCP/INT/3702 - Blue Hope Initiative In The Mediterranean Sea, 08-09 October 2019, Istanbul, Turkey.

Gaudin, C., De Young, C., 2007. Recreational fisheries in the Mediterranean countries: a review of existing legal frameworks. Studies and Reviews, GFCM, No. 81, Rome, FAO, 85 p.

GFCM, 2010. Report of the Transversal Workshop on the Monitoring Recreational Fisheries in The GFCM Area. SCESS, Mallorca, Spain. 30p.

Güzelyağdöken, B., 2013. Geleneksel Balıkçılık Turizmi. Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Lisans Tezi, Bornova, 38s.

Janot J.-L., O’Hara E. 2013. Linking fisheries to the tourism economy. FARNET Magazine No. 9.

Lai M.B., Cicia G., Del Giudice T. 2016. Pesca-tourism, a sustainable tourist experience. Journal of Cleaner Production 133: 1034-1042.

Piasecki, W., Glabinski, Z., Francour, P., Koper, P., Saba, G., Garcia, A.M., Lepetit, A., Tservenis, R., Ünal, V., Karachle, P.K., Kızılkaya, Z., and Stergiou, K.I., 2016. Pescaturismo-A European Review and Perspective. Acta Ichthyologica et Piscatoria (2016) 46 (4): 325-350, DOI: 10.3750/AIP2016.46.4.06

Saba G., Favero R., Canale E., Meliadd E., Molinari A., Vatteone D., Manaratti G., Lerardi S., Tribocchi A. 2013. Pescaturismo-Ititismo, Manuale di buone prassi operative. Laore, Cagliari, Italy.

Saba G. 2015. Blue economy and best practices. GAC Sardegna Orientale, Italy.



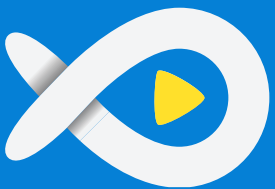


SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE



SGP-GEF Küçük Destek Programı: Dünya Bankası ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Birleşmiş Milletler Çevre Programı tarafından verilen proje desteğiyle açılacak olan dijital kütüphanemize Mart ayından itibaren aktif bir şekilde ulaşabilirsiniz.

“Bilgi Çok Yakınında”



SÜR-KOOP
E-KÜTÜPHANE

Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği - Sosyal Sorumluluk Projesi

/surkoopekutuphane

/surkoopekutuphane

/surkoop

www.sur.coop | www.surkoopekutuphane.org